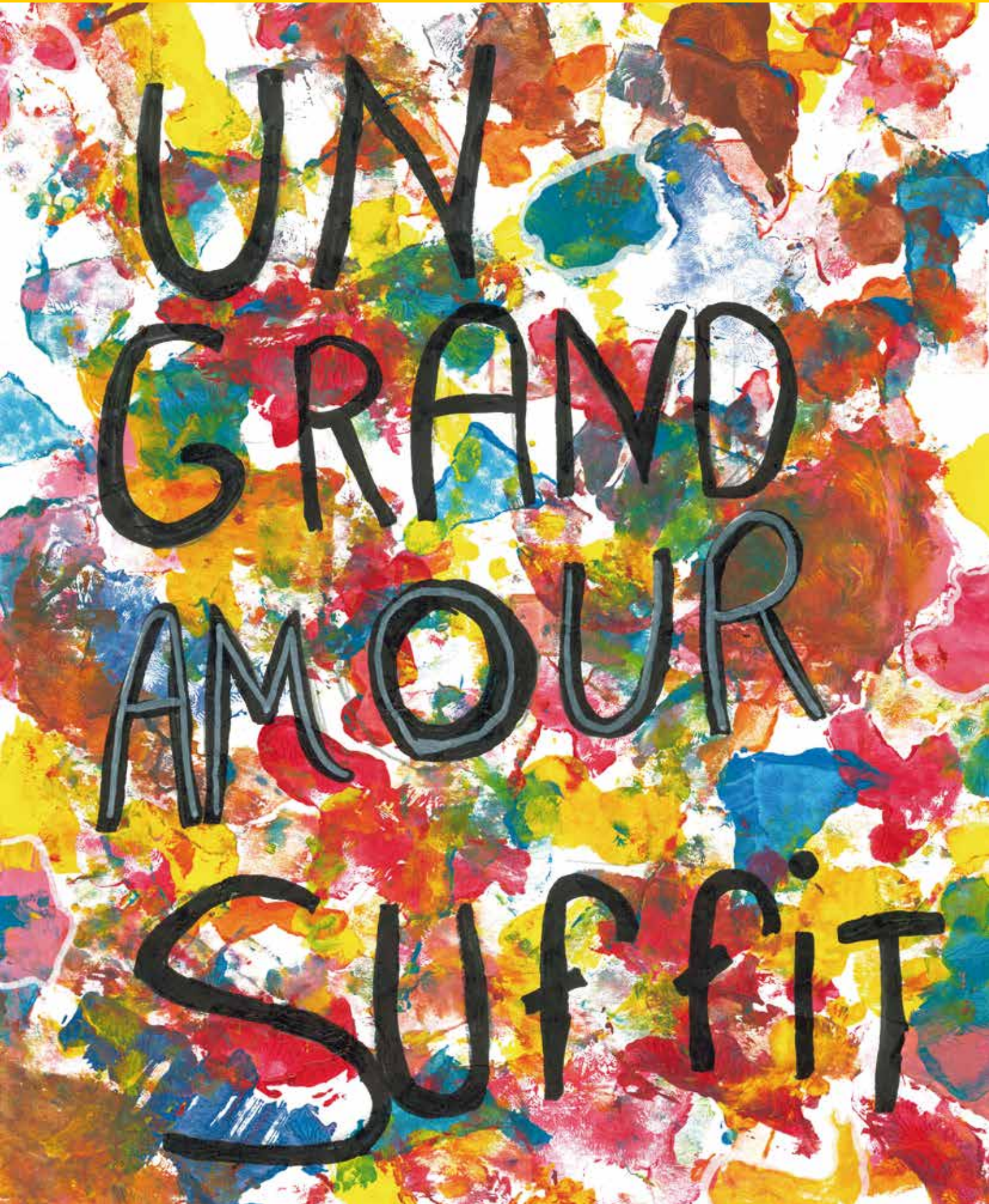


NOORDZANDNIEUWS

JAARGANG 22 - NR. 44 / JUNI 2023 / V.U. DIEDERIK MAES, NOORDZANDSTRAAT 76, 8000 BRUGGE

The background of the page is a vibrant, abstract composition of various colors including red, yellow, blue, green, and brown, applied in a splattered, painterly style. Overlaid on this background is the text 'UN GRAND AMOUR SUFFIT' in a large, bold, black, hand-drawn font. The text is arranged in four lines: 'UN' on the first line, 'GRAND' on the second, 'AMOUR' on the third, and 'SUFFIT' on the fourth. The letters are thick and slightly irregular, giving it a personal, artistic feel. The overall effect is one of creative energy and visual richness.

UN
GRAND
AMOUR
SUFFIT

SCOLAREST MAAKT HET VERSCHIL

Scolarest beheert in België meer dan 220 restaurants in onderwijsinstellingen. Onze chefs zijn dagelijks in de weer om lekker verse maaltijden te bereiden voor leerlingen tussen 2,5 en 18 jaar, en voor studenten in het hoger onderwijs. Dat doen ze met een grote passie voor kwaliteit, een ongeziene flexibiliteit en een scherp oog voor nieuwe smaak- en eettendensen.

Het maakt Scolarest tot een betrouwbare en verantwoordelijke partner van scholen die een lekker, gevarieerd en gezond voedingsaanbod wensen dat hun reputatie versterkt.

Meer info op

www.eetleerleef.be





Colofon

Tijdschrift van
Sint-Jozef Humaniora Brugge
Verschijnt halfjaarlijks

Redactieadres
Noordzandstraat 76
8000 Brugge
Tel. 050 47 17 17
sjh@sintjosefhumaniora.be
www.sintjosefhumaniora.be

Redactie: Inge Callens, Sabine
Deprez, Charlotte De Vriese en
Tom Vandenbussche
Eindredactie: Bert Selter
Technische ondersteuning:
Stefaan Lecomte
Vormgeving: Arti-tude
Druk: Gheysen Printing
Verantwoordelijke uitgever:
Diederik Maes

Inhoud

Woord vooraf	1
SJH eindigt	2
SJH schoolt	8
SJH doet	14
SJH vraagt	16
SJH reist	22
SJH sport	28
SJH schrijft	31
SJH varieert	34
SJH deelt	36

Tik tak, tik tak... Boom

De titel van het indrukwekkende totaalspektakel van februari 2023 leent zich uitstekend om deze editie van het Noordzandnieuws te openen.

De tijd tikt immers genadeloos verder, zo moeten we vaststellen dat alweer een schooljaar voorbij is. Het jaar waarin we zestig jaar SJH vieren, sluiten we af met een feestelijke knal.

Tik tak, tik tak... Boom

Zo luidde onze schoolbel voor een laatste keer voor 115 zesdejaars. Een recordaantal afgestudeerden in dit feestjaar, hoe mooi is dit! Met trots en wat weemoed zwaaiden we ze uit op een sfeervolle proclamatie in de Brugse Stadshallen. Het ga jullie goed!

Tik tak, tik tak... Boom

Het einde van dit schooljaar betekent voor sommige ook het einde van een indrukwekkende schoolcarrière. We nemen afscheid van Hendrik Van Nieuwenhuysse. Hij bracht vele generaties Jozefienen met een enorme vakkennis biologie en natuurwetenschappen bij. Hij toonde een niet aflatende inzet en engagement voor de school. Het epitheton 'Straffe Hendrik' is bij deze definitief toegekend. Greet Rondelez kwam in een latere fase van haar carrière bij ons op school, maar vormde onmiddellijk een belangrijke schakel in ons ondersteunend personeel. Ze had een grote rol in de leerlingenbegeleiding van de eerste graad. Ze betekende zo een hele steun voor vele leerlingen. Eind maart 2023 namen we al afscheid van Katrien Vangaever. Jarenlang was esthetica in de derde graad haar domein. Een fijne collega met veel enthousiasme en een groot hart voor de leerlingen. Met een boom, een explosie van dankbaarheid laten we ze gaan.

Tik tak, tik tak... Boom

Met een bikkelharte klap werd SJH in rouw ondergedompeld. Op zaterdag 7 januari 2023 overleed onze geliefde collega Elisa de Arriba na een slepende ziekte. Ze was een bijzonder gemotiveerde leerkracht talen (Engels, Frans en Spaans) en zette zich daarnaast volop in voor creatieve projecten op school (zang, toneel, muziek, uitwisseling met Bilbao...). Elisa was tevens een oud-leerlinge van de school. Hoe snel de tijd ook verder tikt, ze blijft voor altijd in onze gedachten en in ons hart.

Tik tak, tik tak... Boom

Wie tijd zegt, zegt ook verandering. De modernisering van het secundair onderwijs zet zijn laatste stap: de hervorming heeft de derde graad bereikt. Verderop kan je lezen wat dit betekent voor onze derde graad. Verandering voltrekt zich ook in het concept van het Noordzandnieuws. Op het einde van een schooljaar krijgen jullie nog een vertrouwde versie van ons blad in handen, niet meer in december. In de plaats van de kersteditie bezorgen we jullie een vijftal keer per jaar een korte digitale update met het belangrijkste nieuws van de school. Zo zoeken we een evenwicht tussen het kort op de bal spelen via de digitale media en anderzijds het vertrouwde bladeren en lezen in een papieren versie. De dubbele functie van het Noordzandnieuws hopen we te behouden: iedereen op de hoogte houden van het reilen en zeilen op school en verbinding creëren tussen allen die met de school begaan zijn.

Tik tak, tik tak... Boom

De tijd stuwt ons al vooruit naar het volgende schooljaar, maar eerst is er vakantie. We wensen allen de mogelijkheid toe om even de pauzeknop in te drukken, te ontsnappen aan het getikketak van de tijd, even stil te staan bij de vele gebeurtenissen van dit schooljaar, de droevige momenten en de blij momenten. Tot die laatste behoren zonder twijfel de voorstellingen van het wervelend totaalspektakel, Boom.

Diederik Maes
Directeur

SJH EINDIGT

AFSCHEID VAN ONZE ZESDES



Wanneer ik dit stukje schrijf, zijn we nog slechts een zucht verwijderd van de examens en bij uitbreiding van het einde van het schooljaar 2022-2023. De lonkende vakantie mag dan een mooi vooruitzicht zijn, toch heeft zo'n schooljaareinde ook iets droefs: we moeten namelijk afscheid nemen van de leerlingen uit het laatste jaar. Sommigen van hen zijn letterlijk en figuurlijk groot geworden op de schoolbanken van SJH, anderen kwamen misschien wat later piepen, maar allemaal hebben ze een plekje in ons hart veroverd.

We hebben samen geleerd, ontdekt, ervaren, gelachen, gevloekt. Ik zou nu kunnen vertellen over het leven op onze school en die zes jaar die voorbij gevlogen (of gekropen) zijn, maar dat kunnen onze laatstejaars zoveel beter. Ik vroeg hen dus naar het jaar dat hun zal bijblijven, hun dierbaarste herinnering, hun grappigste moment, hun meest gênante ervaring, hun favoriete vak, het minst leuke aan SJH en hun verwachtingen voor de toekomst. Ook mochten ze proberen de school in 5 adjectieven te vatten. Dat ervaringen voor iedereen anders zijn en herinneringen aan bepaalde gebeurtenissen anders worden ingekleurd, valt ook dit jaar uit hun antwoorden af te leiden.

Dat het 'favoriete' jaar voor de meesten het zesde jaar is, is enigszins begrijpelijk: dit laatste jaar ligt natuurlijk nog vers in het geheugen. Het zesde jaar komt ook met bepaalde privileges, zoals de stad in mogen trekken tijdens de middagpauze. Bovendien was corona een behoorlijke spelbreker in de voorgaande jaren. Maar het zijn toch de vele activiteiten, van de tweedaagse in de Ardennen over de trip naar het bruisende Berlijn tot de 100-dagen (naast zoveel andere) die wat extra smaak aan het schoolleven van onze laatstejaars gaven. En op dit moment kijken ze ook nog heel hard uit naar de proclamatie, dat officiële einde van hun schoolcarrière en het jaarboek, dat hun momenten op onze school bundelt. Toch springt dat laatste jaar er niet voor iedereen tussenuit. Merel uit 6C behoudt warme herinneringen aan het vierde jaar, toen ze echt haar plekje én haar vriendengroepje vond (ze kwam pas in het derde jaar naar SJH) en Yanna uit 6E koestert dan weer het derde jaar, omwille van nieuwe vrienden én een kanjer van een klastitularis (een pluim voor meneer Bekaert), maar ook omdat het leven toen een stuk eenvoudiger was: weinig werk voor school en dus meer tijd om toffe dingen te ondernemen.

De dierbaarste herinneringen - ook hier geen verrassing - hebben niet met de lessen te maken, maar met de activiteiten of vrienden/de klas. Toppers waren de reis naar Berlijn en de 100 dagen. Anne-Sophie uit 6A zal het totaalspektakel nooit vergeten, waaraan zij zelfs twee keer deelnam. Maakte ze als onzeker eerstejaartje nog deel uit van het koor dat Bohemian Rhapsody ten gehore bracht, dit jaar stond ze als zelfzekere solozangeres op de planken. Voor Emma en Alixe uit 6C blijft de eerste schooldag in het derde jaar in het geheugen gegrift. Beiden startten toen in SJH en stonden wat onwennig te wachten op het begin van de lesdag. Door een medewerkster van het onthaal werden beide 'groentjes' aan elkaar voorgesteld, het begin van een mooie vriendschap!

De grappigste ervaring heeft dan weer met een avontuurtje met meneer Verrecas te maken én met een not amused mevrouw Ger-voyse, maar discretie gebiedt ons de precieze omstandigheden hier niet uit de doeken te doen.

De school mag dan niet (uitsluitend) een oord van kennisvergaring zijn, toch moeten leerlingen heel wat uurtjes in het gezelschap van hun leerkrachten doorbrengen. Welk vak er voor hen dan uitspringt? Dat blijken toch vaak de vakken te zijn die in onze maatschappij wat minder naar waarde worden geschat: Engels (heel bruikbaar voor buiten de schoolmuren), geschiedenis (meegevoerd worden door verhalen én eruit leren) en godsdienst (tijd nemen om te praten of even op adem te komen).

Wat ook benoemd mag worden? De minst leuke aspecten aan SJH. Leerlingen ervaren duidelijk wat gêné om daarover te spreken, alhoewel het probleem benoemen vaak een deel van de oplossing is. Yanna uit 6E (wetenschappen met 8u wiskunde) vond het niet zo leuk om zoveel talen te hebben, vooral dan Frans, met 3 uur per week meer uren dan voor een wetenschapsvak. Wie talen studeert, heeft het dan weer niet zo op de wiskunde en wetenschappen begrepen. Tja, ASO dient nu eenmaal een algemene vorming te bieden ... Merel uit 6C stoort zich dan weer aan het beperkte groen op onze school en aan het verdwijnen van Radio Corona. Aan de eerste verzuchting zal worden tegemoet gekomen: er zijn plannen om de speelplaats anders vorm te geven met een prominente(re) rol voor vegetatie. Alleen zal Merel daar dus niet meer zelf van kunnen genieten.

Bij het peilen naar de meest gênante ervaring kwam opnieuw het avontuurtje met meneer Verrecas naar boven, waarmee nog maar eens aangetoond wordt dat grappig en gênant vaak hand in hand gaan. Alixe (6C) dient zich allicht nog even te verontschuldigen bij een niet bij naam genoemde leerkracht, die ze in het vierde jaar nogal neerbuigend te woord stond. Ze was al te laat op school en haalde nog snel iets uit haar locker (niet toegestaan), wat haar een terechte opmerking van die leerkracht opleverde. In de overtuiging dat het een andere leerling was, zei ze 'shoo, shoo' en liep gewoon weg. Toen ze zich omdraaide, zag ze dat ze eigenlijk een leerkracht op een niet zo gepaste manier van antwoord had gediend. Oeps! Anne-Sophies (6A) meest gênante moment had weer met zingen te maken. Toen in het tweede jaar het Fairstival met talentenjacht werd georganiseerd, besliste ze om met drie vriendinnen een nummer te brengen. De speakers bleken echter slecht afgesteld en de valse noten weerklonken door half Brugge ...

De leerlingen hebben tot slot hard nagedacht hoe onze school zich het best laat omschrijven. Een greep uit het aanbod: creatief, geweldig, sociaal, gezellig, samenwerkend, luisterbereid, leerzaam, moeilijk, streng, leuk, spannend, sfeervol. Het valt op dat de positieve adjectieven de aandacht opeisen. Dat betekent dat we ons werk goed hebben gedaan, toch?

Ik wens alles zesdes, samen met mijn collega's en de directie, heel veel geluk in hun leven na SJH.

Inge Callens

Bijzondere dank aan Anne-Sophie Torrekens, Merel Huysman, Yanna Gheeraert, Emma Schroyens en Alixe Soubry voor hun bereidwillige medewerking.



MEVROUW VAN GAEVER OP PENSIOEN



Op 1 maart 2023 verliet mevrouw Katrien Van Gaever, enthousiaste en geliefde lerares esthetica in 5 en 6, onze school. Jarenlang bracht ze de leerlingen haar liefde voor kunst en muziek bij. Ze leerde hen het verschil tussen impressionisme en expressionisme, vertelde enthousiast over nieuwe exposities, ontdekkingen tijdens reizen of trips. Vele jaren zagen we haar goedgemutst op woensdag en donderdag over de speelplaats stappen. Ze lijkt zo jong en dynamisch dat het woord pensioen totaal niet bij me opkwam, toen ze me kort voor de krokusvakantie zei dat het haar laatste weken waren bij ons op de Jozefienen. Hoog tijd, dus, om haar enkele laatste vragen te stellen!



Katrien, jarenlang werkte je in drie scholen: niet alleen bij ons, maar ook in Sint-Leo/Hemelsdaele en OLVA. Hoe ervaarde je dit?
Ik zag het lesgeven in meerdere scholen eerder als een verrijking dan als een nadeel. Je wordt geconfronteerd met verschillende visies en aanpak. Op die manier kan je heel wat relativeren. Je hebt daardoor heel veel collega's waardoor je veel verschillende contacten hebt. Het enige nadeel is dat je heel beperkt aan reisjes en uitstappen kan deelnemen.

Wat is er zoal veranderd op school in al die jaren?

Er is opvallend meer openheid nu, bvb ten opzichte van homoseksualiteit. Ik denk ook aan de Paarse dag georganiseerd onlangs voor meer verdraagzaamheid t.o.v. lgbtq. Dit was vroeger onbestaand. Men durft ook meer over intieme onderwerpen te praten. De gods-

dienst bepaalt nu veel minder het reilen en zeilen van de mensen. In het begin van mijn loopbaan maakte ik mee dat iemand die gescheiden was in het onderwijs ontslagen werd. Men was ook verplicht om in schoolverband te gaan biechten op bepaalde momenten. De emancipatie van de vrouw is er duidelijk op vooruit gegaan. Toen ik trouwde, moest ik als lerares de familienaam van mijn man aan-nemen.

Ook de techniek is dankbaar geëvolueerd. Ik ben mijn carrière begonnen met apparatuur die de meesten zelfs niet meer kennen: een dia-apparaat en een bandopnemer. De mankementen en storingen waren even groot als deze van de hedendaagse computers, bea-mers etc ;-)

Mis je de school nu na 2 maand een "school-en leerlingloos le-ven"?

Goh, doordat ik in meerdere scholen actief was, heb ik me nooit echt sterk kunnen inburgeren. Daardoor was de band met de school nooit zo hecht en mis ik die nu ook niet echt.

Waarvan geniet je nu het meest in je pensioen?

Niets hoeft, alles kan ... in de mate van het mogelijk natuurlijk ;-)

Katrien, geniet maar met volle teugen van de rust! Tijd nu om te genieten van je kinderen en kleinkinderen, van je mooie huis en van alle schoonheid die zal blijven op je afkomen!

Bedankt voor al die toffe, collegiale momenten samen!

Charlotte De Vriese

MEVROUW RONDELEZ OP PENSIOEN

Ken je dat, een dubbel gevoel?
Wel, zo is mijn afscheid van jullie.

Ik zal 'de Jozefienen' missen omwille van al het mooie dat ik er mocht meemaken. Maar om al dat mooie denk ik er ook met enorm veel dankbaarheid aan terug. Het voelt als de kers op de taart, een laatste stuk aan mijn carrière waarin ik zoveel moois kon en mocht realiseren.

Ik kreeg veel mooie cadeaus in die periode:

- › mooie collega's waarmee ik op dezelfde golflengte zat;
- › een positieve atmosfeer, die me stimuleerde om er steeds voor te gaan;
- › de kans om leerlingen te begeleiden en zo een vertrouwenspersoon te worden voor veel jongeren en ouders.

We zouden niet in het onderwijs zitten, als ik jullie niet ook enkele inzichten zou weergeven:

- › Welbevinden is een voorwaarde voor goed leren.
- › Het hart moet dus goed zitten om het verstand een kans te geven.
- › Daarom is hulp (kunnen) vragen van levensbelang.
- › Stel je dus luistervardig op: je kan er iemand mee redden ...

Ik neem zelf deze inzichten mee, als ik straks meer tijd zal kunnen besteden aan het verder uitbouwen van mijn coachingactiviteiten met paarden.

Je ziet, het bloed kruipt waar het niet gaan kan.
Bedankt iedereen om me te helpen brengen waar ik nu sta.



*Beste mevrouw
Bedankt om er altijd te zijn en om
altijd in welk weer dan ook ons veilig
te laten oversteken. Bedankt om
Axelle aan te moedigen om sneller
te eten! Bedankt om altijd met een
glimlach op de speelplaats te staan.
Bedankt!
Helena Delombaerde*

*Bedankt voor de warmte
die je bracht aan het
onthaal, op de speelplaats,
aan de eettafel ...
Bert Selter*

*Mevrouw Rondelez
Bedankt om altijd met een lach aan het onthaal,
op de speelplaats en in het schoolrestaurant te
staan. Geniet van je pensioen! We gaan je missen!
Groetjes, Mari Meire*

*Dag mevrouw Rondelez
Ik vind het heel erg jammer dat je
op pensioen gaat. We zullen je
allemaal super hard missen!
Je was super lief en stond altijd
voor iedereen klaar.
Groetjes, Fran Verhelst*

*Dag mevrouw Rondelez
Ik vind het super jammer dat je
met pensioen gaat (want je was
mijn lieveling aan het onthaal en
in de eetzaal). Geniet natuurlijk
maar van je pensioen!
Groetjes, Elena Saey*

*Beste mevrouw
Ik ken jou niet zo goed, maar ik wens u
veel geluk. Veel geluk in de toekomst,
veel vrolijkheid en veel succes.
Je was er altijd bij de studie en je was
altijd heel enthousiast!
Ik wens je nog veel avonturen en
ook veel rust, want dat verdient je!
Amelie Vanneste*

DE HEER VAN NIEUWENHUYSE ZWAAIT UIT

Academiejaar 1980-1981 studeerde ik af als bioloog aan de R.U.Gent. Ik had niet de intentie om in het onderwijs te stappen maar door een gebrek aan werkgelegenheid besloot ik een jaar later om toch maar het diploma van 'geaggregeerde voor het hoger secundair onderwijs' te behalen om mijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.

En ja, tijdens het schooljaar 1982-1983 kon ik een eerste tijdelijke opdracht beginnen. Het onderwijs bleek mij beter mee te vallen dan ik had verwacht. Maar ...

In het onderwijs werd duchtig bespaard, veel vrije uren waren er niet, een snelle vaste benoeming zat er niet in en een opeenvolging van interims was voor beginnende leerkrachten het toekomstperspectief. Zo ook voor mij.

In het schooljaar 1987-1988 begon ik, onder directeur Charles Van Vlaenderen, deeltijds bij SJH als leraar biologie in de derde graad (eerst vijf jaar interimair, daarna vast benoemd). Deze opdracht werd aangevuld met een deeltijdse opdracht bij SFX Brugge. Vanaf het schooljaar 1997-1998 ben ik voltijds aan de slag geweest bij SJH. Nu, drie directies later, beëindig ik mijn loopbaan en kan ik even terugkijken.

In veertig schooljaren kan veel veranderen

Om de leerlingen de beste onderwijskansen te geven werd in de jaren zeventig het Vernieuwd Secundair Onderwijs ingevoerd. De studiekeuze werd uitgesteld, de keuzemogelijkheden uitgebreid en er werd naast beoordelen van "kennis" ook beoordeeld op vaardigheden en attitude of studiehouding. Het vrije onderwijs hield echter grotendeels vast aan het traditioneel onderwijs, met verhitte discussies tussen voor- en tegenstanders tot gevolg. Toen ik begin jaren tachtig in het onderwijs begon, waren veel scholen nog bezig met het voorbereiden en invoeren van het VSO.

Om de strijd tussen het traditioneel onderwijs en het vernieuwd secundair onderwijs te beslechten en om de leerlingen de beste onderwijskansen te bieden, besloot men om vanaf 1 september 1989 op een eenheidsstructuur over te stappen. Een brede eerste graad en pas vanaf het derde jaar onderscheid tussen ASO, TSO, KSO en BSO. Het eenheidstype werd voorbereid en ingevoerd.



Studies wijzen echter uit dat het eenheidstype de verschillen tussen leerlingen op basis van de sociale achtergrond niet hebben weggewerkt, het watervalstelsel, waarbij leerlingen in zogenaamde 'hogere' richtingen starten en kunnen afdalen naar 'lagere' richtingen, bestaat nog steeds en onze beste leerlingen doen het in de internationale rangschikkingen steeds minder goed.

Sinds 1 september 2019 is, om de leerlingen de beste onderwijskansen te bieden, gestart met de modernisering van het secundair onderwijs. Ook deze vernieuwing verloopt niet zonder de nodige discussie tussen voor- en tegenstanders en niet zonder de nodige voorbereidingen. En wij maar voorbereiden.

Een déjà vu gevoel?

Veertig jaar geleden konden wij nog les geven aan de klas, nu coachen of begeleiden we het leerproces van de leerlingen en differentiëren we; er was af en toe een schriftelijke beurt en er waren examens, nu evalueren we; de leerlingen konden extra uitleg krijgen of een bijles indien nodig, nu is er feedback en remediëring. En we moeten alles wat we doen voor de leerlingen nauwgezet bijhouden om, bij eventuele betwistingen van de resultaten, te kunnen aantonen dat alvast wij onze verantwoordelijkheid hebben genomen.

We hadden bord en krijt, een overheadprojector, een diaprojector. Bordschema's en diareeksen werden gemaakt, transparanten getekend. De computer werd in de klas gebracht, later volgden internet, Smart- of Activeboard en Chromebook. We volgden nascholingen om ons vertrouwd te maken met die nieuwe technologieën. De ken-

nis van de hele wereld werd met enkele muisklikken bereikbaar, een enorm arsenaal aan informatie, afbeeldingen, animaties, filmpjes ... kwamen ter beschikking. Maar door het internet, de sociale media en de videogames is ook de aandachtsspanne sterk afgenomen en is het moeilijker om de leerlingen bij de les te houden. Er zal verder geïnvesteerd moeten worden in didactische vernieuwingen om leerstof op andere manieren aan te bieden. Leerkrachten die met de tijd mee willen zijn, kunnen niet op hun lauweren rusten.

Ik begon op SJH in een school met iets meer dan 500 leerlingen. Een goede school met een familiale sfeer (directeur Van Vlaenderen zei: "Alle scholen in Brugge zijn goede scholen maar de Jozefienen zijn nog iets beter."). Ik heb er graag lesgegeven. Er was een fijn contact tussen collega's en leerlingen. We organiseerden totaal-spektakels, poëzieavonden, toneel ... We hadden citytrips naar Amsterdam, Berlijn, Londen en Parijs. Er waren cultuurreizen naar onder andere Italië en Griekenland, didactische uitstappen, sportdagen, cultuur- en mondiale vormingsdagen, leerlingendagen, mid-

dagactiviteiten ... Er werd gebouwd en verbouwd. We stapten in het ICT-tijdperk. De school bloeide, het aantal leerlingen nam toe.

Nu zijn er meer dan 750 leerlingen en dat heeft gevolgen. De ruimte op school is beperkt, waardoor we voor sommige lessen moeten uitwijken naar andere locaties. Er zijn de gescheiden speeltijden en de middaguren. Dit zorgt er echter voor dat de informele contacten tussen leerkrachten minder worden en dat de betrokkenheid bij de school afneemt. Er zullen inspanningen gedaan moeten worden om het eigen karakter van de school te bewaren.

Ik heb een goede tijd gehad bij SJH, ik heb er een paar duizend leerlingen weten afstuderen en ik kan met veel goede herinneringen afscheid nemen.

Bedankt, allemaal, voor de mooie jaren bij SJH.

Het ga jullie goed.

Hendrik Van Nieuwenhuysse



SNICK^{BV}

verwarming - sanitair - ventilatie - klimaat

050 / 35 72 77 - info@snick-bv.be - www.snick-bv.be

 Lieverstede 10 - 8020 Oostkamp



x-center

drukwerk - print & kopie - groot formaat - planafdruk



OXFAM

Wereldwinkel Brugge

Geldmuntstraat 8 • 8000 Brugge

Diksmuidse heerweg 102 • 8200 Sint-Andries

www.oxfambrugge.be - info@oxfambrugge.be - 050331168

HERVORMING SECUNDAIR ONDERWIJS



Op 1 september 2023 start de hervorming secundair onderwijs in de derde graad. Zoals beloofd in de vorige editie van het Noordzandnieuws schetsen we hoe wij dit bij ons op school concreet hebben ingevuld.

Dat de realisatie van de hervorming heel wat voeten in de aarde had, hoef ik jullie niet meer uit te leggen. Nadat de Koepel Katholiek Onderwijs met succes de nieuwe eindtermen had aangevochten bij de Raad van State - wegens te omvangrijk en te gedetailleerd zodat de vrijheid en de kwaliteit in het gedrang kwam - werd het huiswerk opnieuw gemaakt.

Het begrip eindtermen (doelstellingen die een leerling moet behalen) werd vervangen door de term minimumdoelen. Er is een consensus over die minimumdoelen onder voorbehoud van de definitieve goedkeuring door het Vlaams Parlement. Intussen werden op basis van die minimumdoelen nieuwe leerplannen opgemaakt. En inderdaad: de leerplandoelstellingen werden beperkt zodat er voldoende vrijheid is voor scholen om een eigen invulling toe te voegen.

Hoe groot is die ruimte?

- › Elk leerplan kan in 70% van de tijd gerealiseerd worden. Dit wil zeggen dat er 30% ruimte is voor elke leerkracht binnen de toegemeten uren om verdiepend of remediërend te werken.
- › Naargelang de doorstroomstudierichting in de derde graad kunnen 2 tot 4 uren door de school zelf ingevuld worden. De Koepel Katholiek Onderwijs stelt immers modellessentabellen voor van 28 à 30 uur per studierichting. Opnieuw heel wat vrijheid: minimaal moeten er 28 uren ingericht worden, een maximum is er niet.

De school krijgt dus heel wat autonomie maar draagt dan ook een grotere verantwoordelijkheid. De hervorming bracht ons dan ook terug naar de kern van de zaak: wat willen we bereiken met onze leerlingen na zes jaar humaniora? Wat zijn de pijlers van de vorming die we willen meegeven? Wat doen we met de ruimte naast de opgelegde minimumdoelen? Het stelde de discussie ook intern op scherp en het leidde tot boeiende en zinvolle gedachtewisselingen zowel op de overlegmomenten met leerkrachten als in andere overlegorganen zoals ouderraad en schoolraad. Het hielp ons om tot een gedragen visie te komen.

Uiteindelijk kwamen we tot twee (niet zo verrassende) criteria waaraan de invulling van de eigen ruimte in de derde graad moest beantwoorden.

1. Het is ons doel om onze leerlingen **voor te bereiden op hoger onderwijs**. Dit kwam zowel bij leerkrachten als ouders sterk naar voren. Het is immers één van de kerntaken van onze ASO- of doorstroomrichtingen dat elke leerling na 6 jaar humaniora klaar is om een hogere studie (academische of professionele bachelor) succesvol aan te vatten.

Dit inspireerde ons om de verschillende polen van sommige studierichtingen te versterken. In een studierichting moderne talen werden de moderne talen versterkt: een uur Engels meer, een uur Duits meer dan voorzien in de modellessentabellen. Idem dito voor de richtingen met de pool wetenschappen: een uur aardrijkskunde meer, een uur biologie meer. De berichten in de media alsof wetenschappen of talen aan belang moeten inboeten, kloppen dus niet helemaal: inderdaad voorzien de modellessentabellen minder uren dan vroeger, maar de scholen zelf hebben wel de ruimte om die terug aan te vullen. Wat wij ook volmondig gedaan hebben voor onze talen en wetenschappen in de respectievelijke studierichtingen.

Nieuw ten opzichte van de oude lessentabellen is bv. ook het vak informaticawetenschappen in de studierichtingen met 6 uur wiskunde, een welkome aanvulling in voorbereiding op hoger onderwijs. Een andere verandering is de versterking van de wiskunde in de richting economie-moderne talen met één uur wiskunde in het zesde jaar in functie van die economie.

Zowel in het vijfde als het zesde jaar voorzien we een mentoraatsuur. In het zesde jaar staat die helemaal in het teken van de voorbereiding op hoger onderwijs: info over de structuur van hoger onderwijs, begeleiding in het keuzeproces, maar ook onderzoeksvaardigheden krijgen daar ruimte. Een onderzoek op wetenschappelijke wijze maken, een goede paper schrijven of een presentatie maken: het zijn zaken die in hoger onderwijs be-

langrijk zijn en waar we onze leerlingen gedegen op voorbereiden. Ouders in de ouderraad en schoolraad konden zich aansluiten bij de wens van de leerkrachten en school om in de derde graad vooral verdiepend te werken en die lat hoog genoeg te leggen. Ze vroegen echter ook om het remediërende aspect niet uit het oog te verliezen, mogelijkheden te voorzien voor leerlingen die het moeilijker hebben voor bepaalde vakken. Er was tevens de vraag bij ouders of de verschillen tussen scholen nu niet groter zouden worden gezien de grotere vrijheid. Terecht twee punten om in het oog te houden.

Bereiken we dit doel om een goede voorbereiding te geven op hoger onderwijs? Want die invulling van de derde graad willen we niet vanuit een buikgevoel maken maar vanuit de reële noden die er zijn. We hebben de kwantitatieve gegevens: elke hogeschool en universiteit bezorgt ons de slaagcijfers van onze oud-leerlingen en ook de Vlaamse overheid houdt alles nauwkeurig bij. Onderstaande grafiek toont ons het studierendement per studierichting in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde. Die resultaten zijn meer richtinggevend dan de resultaten die een onderzoek onlangs bracht van Het Nieuwsblad. Die was immers gebaseerd op de studieresultaten van één jaar, onderstaande grafiek omvat de resultaten van zes schooljaren. In beide onderzoeken behaalden we trouwens scores die voor de meeste studierichtingen boven het Vlaamse gemiddelde zitten.

Maar naast die kwantitatieve benadering zijn we ook bezig met een kwalitatieve enquête. Ons datateam houdt momenteel een bevraging bij onze oud-leerlingen: waarin werd je sterk voorbereid bij ons, waar had je het gevoel minder goed voorbereid te zijn? Belangrijke data om onze invulling nog beter te kunnen afstemmen.

De lat hoog leggen en alleen met de sterkere leerlingen verder-

gaan is niet zo moeilijk en zal ongetwijfeld nog betere slaagcijfers garanderen. De lat hoog leggen én proberen zoveel mogelijk leerlingen die lat te laten halen, dit vormt de echte uitdaging die we willen aangaan.

2. Die voorbereiding op hoger onderwijs is echter niet het enige doel, er is nog een ander belangrijk objectief. Onze vorming is ook een doel op zich en mag niet louter afgemeten worden aan succes in doorstroming van hoger onderwijs.

We willen onze jongeren laten uitgroeien tot gezonde, evenwichtige jongeren met een brede en genuanceerde kijk op de wereld. Het doel van de humaniora (meer mens worden) blijft actueel en blijft ook onze keuze voor de invulling in onze derde graad inspireren. Vandaar onze keuze om in alle studierichtingen een uur esthetica te blijven aanbieden in het vijfde jaar, vandaar onze keuze om in het mentoraatuur in het vijfde jaar ruimte te maken voor andere onderwerpen zoals financiële geletterdheid (voor de niet economische studierichtingen), weerbaarheid (leren nee zeggen), reflectie over de studiemethode enz. Vandaar onze keuze om in het keuzegedeelte in het vijfde jaar vakken aan te bieden zoals vrijwilligerswerk of maatschappij & media met mogelijkheid tot deelname aan een debat in het Europees jeugdparlement) en in het zesde jaar ondernemen (zelf een miniondernehmung opstarten) of softskills en psychologie (met nadruk op omgaan met stress en mentaal evenwicht vinden).

Ook de vele vakoverschrijdende activiteiten (excursies, sprekers, reizen) eigen aan ons schoolproject blijven een belangrijke rol spelen in die algemene vorming in de derde graad. Zo vervullen we zeker de doelstellingen die geformuleerd worden in het gemeenschappelijk funderend leerplan, doelstellingen die vooral gericht zijn op die **brede algemene vorming**.

Studierendement en participatiegraad in het eerste jaar HO (afgestudeerd SO in 2015-16 t/m 2020-21)

Onderwijs vorm SO	Studierichting SO	Afgestudeerden SO	Doorstromers	Participatie	Studierendement	Aantal opleidingen	Afgestudeerden SO VL	Doorstromers VL	Participatie VL	Studierendement VL
ASO	Economie-moderne talen	132	128	96,97%	70,23%	135	27.182	25.438	93,58%	66,44%
	Economie-wiskunde	18	17	94,44%	81,47%	17	6.655	6.320	94,97%	74,16%
	Grieks-Latijn	19	18	94,74%	82,10%	19	1.190	1.096	92,10%	80,99%
	Grieks-wiskunde	24	23	95,83%	91,33%	24	1.648	1.533	93,02%	85,67%
	Latijn-moderne talen	49	47	95,92%	66,80%	50	6.825	6.375	93,41%	70,79%
	Latijn-wetenschappen	39	37	94,87%	65,29%	43	6.028	5.777	95,84%	74,06%
	Latijn-wiskunde	51	50	98,04%	86,46%	53	11.107	10.549	94,98%	82,19%
	Moderne talen-wetenschappen	47	45	95,74%	70,46%	46	9.894	9.308	94,08%	68,42%
	Wetenschappen-wiskunde	174	171	98,28%	75,60%	182	41.080	39.139	95,28%	73,87%

Bron: Dataloop

3. Het aanbieden van een vrijwillig keuzegedeelte (1 uur in het vijfde en 2 uur in het zesde jaar) illustreert mooi onze visie en insteek. We willen leerlingen die meer aankunnen, ook die kansen geven. Uit onze ervaring met cognitief sterke leerlingen weten we dat daar verschillende mogelijkheden toe zijn en dat naast het klassikaal lesgeven (alhoewel fundamenteel belangrijk) er ook andere wegen zijn.

Vandaar onze optie om de leerlingen vrij te laten in hun **keuze om nog meer uitdaging aan te nemen**. Met andere woorden: de leerlingen zijn niet verplicht een keuzevak te kiezen. We doen dit met een dubbel doel: enerzijds bereiken we zo dat er een gemotiveerde groep leerlingen is (ze hebben er immers zelf voor gekozen, niet opgelegd), anderzijds creëren we voor de leerlingen die geen keuzevak volgen, wat extra ruimte. Ruimte voor hobby's

buiten school (denk maar aan leerlingen die muziek of sport op hoog niveau volgen of andere bezigheden die even vormend zijn voor hun ontwikkeling) of ademruimte voor leerlingen die wat meer tijd nodig hebben om de leerstof te verwerken.

Via het keuzegedeelte geven we de leerlingen de kans om o.a. de "8 uur" wiskunde te volgen, Spaans te leren, Duits te leren (voor leerlingen die niet in een pool moderne talen zitten), extra wetenschappen te volgen (onder andere in voorbereiding op selectieproeven).

Hier bijgevoegd zie je onze nieuwe lessentabel van de derde graad. Volgend schooljaar is die van toepassing in het vijfde jaar.

Diederik Maes

	Economie - moderne talen	Latijn - moderne talen	Grieks - Latijn	Latijn - wetenschappen	Moderne talen - wetenschappen	Economie - wiskunde	Grieks - wiskunde	Latijn - wiskunde	Wetenschappen - wiskunde
jaar	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de	5de/6de
aardrijkskunde	1	1	1	1/2	1/2	1	1	1	1/2
biologie	-	-	-	2	2	-	1	1	2
chemie	-	-	-	2	2	-	2/1	2/1	2
Duits	3/2	3/2	-	-	3/2	-	-	-	-
economie	4	-	-	-	-	4	-	-	-
Engels	3	3	2	2	3	2	2	2	2
esthetica	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0
Frans	3/4	3/4	3	3	3/4	3	3	3	3
fysica	-	-	-	2	2	-	1/2	1/2	2
geschiedenis	2	2	2	2	2	2	2	2	2
godsdienst	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Grieks	-	-	4	-	-	-	4	-	-
informatica-wetenschappen	-	-	-	-	-	1	1/0	1/0	1/0
Latijn	-	4	4	4	-	-	-	4	-
lichamelijke opvoeding	2	2	2	2	2	2	2	2	2
mentoraat ¹	1	1	1	1	1	1	1	1	1
natuurwetenschappen	2	2	2	-	-	2	-	-	-
Nederlands	4	4	4	4	4	4	3/4	3/4	4
wiskunde	3/4	3	3	4	4	6	6	6	6
keuzevak ²	1/2	1/2	1/2	-	-	1/2	1/2	1/2	1/2
Totaal	32/33	32	32	32	32	32	33	33	32

¹ Mentoraat is bedoeld voor minimumdoelen uit het gemeenschappelijk funderend leerplan die niet gerealiseerd worden in vakken (zoals bv. financiële geletterdheid), voor studiekeuzebegeleiding (6de jaar), om onderzoeksvaardigheden aan te leren en voor leren leren/remediëring.

² Keuzevakken: - In het vijfde jaar kunnen de leerlingen kiezen uit Duits (voor leerlingen zonder de pool moderne talen), maatschappij & media, Spaans, vrijwilligerswerk, wetenschappen (voorbereiding op selectieproeven) of wiskunde (voor leerlingen met de pool wiskunde).
- In het zesde jaar kunnen de leerlingen kiezen uit ondernemen, Spaans 2, soft skills & psychologie, wetenschappen (voorbereiding op selectieproeven) of wiskunde 2 (voor leerlingen met de pool wiskunde).

WISKUNNEND WISKE

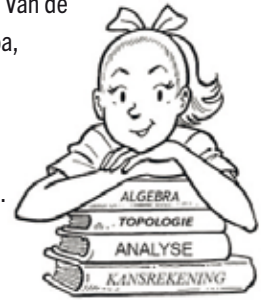


Met tien gemotiveerde leerlingen uit het vijfde en zesde jaar hebben we het afgelopen schooljaar deelgenomen aan de Wiskunnend Wiske Wedstrijd, een initiatief van de Vrije Universiteit Brussel. In de eerste ronde, die liep van september tot januari, kregen de leerlingen drie uitdagende problemen voorgeschoteld. In elke hersenbreker speelt Wiske de hoofdrol. Per opdracht kregen de leerlingen drie weken de tijd om die samen uit te werken. Het waren geen klasieke vraagstukken met gegevens en formules, maar eerder open vragen die uit de praktijk zijn gegrepen en verweven zijn met andere wetenschappen. Elke opdracht krijgt een typisch allitererende titel, zoals “De circulaire cijfers” of “De dragende driehoeken”.

In totaal schreven 130 klasgroepen zich in voor deze wedstrijd. De groepen met de beste resultaten namen het vervolgens tegen elkaar op in de finale. Onze leerlingen waren erbij! Samen met 39 andere groepen gingen ze op pi-dag (nvdr, 14 maart of) naar de VUB. Daar werden ze uitgedaagd met opdrachten die ze in groep moesten oplossen. Ze kwamen niet in de top 3 terecht, maar ze hebben wel een leuke ervaring achter de rug.

Deelnemende leerlingen:

Amber Rogiers, Esther Gabriels, Emiel Van de Veire, Laura De Cuyper, Samyok Samba, Wout Demeyer, Lukas Vantorre, Elisa Hinderyckx, Bastiaan Maes, Hannes Gheerardyn, Célestine Vansteenkiste, Jeroen Pharasyn en Briek Vermeersch.



Isabel Ternier



VWO EN JWO

Op woensdag 18 januari 2023 namen 9 leerlingen uit de tweede graad en 8 leerlingen uit derde graad respectievelijk deel aan de Junior Wiskunde Olympiade en de Vlaamse Wiskunde Olympiade. De eerste ronde vond plaats op school, waar de leerlingen drie uur de tijd kregen om 30 meerkeuzevragen op te lossen. Een aantal van onze leerlingen behaalden een plek in de tweede ronde, die werd gehouden in de gebouwen van de KULAK. Tijdens deze ronde werden

opnieuw 30 meerkeuzevragen voorgelegd, maar nu met een tijdslimiet van 2 uur. Volgende leerlingen konden zich kwalificeren voor de tweede ronde: Raphaël De Ketelaere (3E), Yaro Steeman(3E), Emmelie Hoste (4B), Maité Gyselbrecht (4E), Emiel Van de Veire (5C) en Briek Vermeersch (6E). Proficiat aan alle deelnemers!

Isabel Ternier



ONDERNEMEN

Ondernemen. Een begrip waar vandaag de dag veel aandacht aan wordt besteed. In het kader van het onderwijs gaat het vooral over het stimuleren van de ondernemingszin bij jongeren. Want dit stimuleert onze economie. Akkoord, maar voor mij gaat het om het feit dat ik talenten ontdek van leerlingen die tijdens lessen vaak niet aan bod komen. Het kunnen uitzetten van de krijtlijnen om een project tot een goed einde te brengen bijvoorbeeld. Of over het pitchen voor een groot publiek, het leiden van een team voor enkele maanden, het onderhouden van contacten met externe partners, het promoten van een product op een creatieve manier, het uitwerken van een logo of slogan ...

Ook dit jaar ben ik als coach heel aangenaam verrast. We hadden dit jaar vier mini ondernemingen: Sjarpe&Bougie verkochten sjaals en kaarsen die gemaakt werden uit restjes, Gered Pakket zette aan de hand van fotografie tweedehandskledij en - servies in de kijker, Strik-it verkocht geen veters maar waarden en HOKI tenslotte zette in op de verkoop van kleine gelukjes zoals totebags mét binnenvakjes.

We mikken altijd op een product dat niet voor de hand ligt. Uit pure aankoop en verkoop leer je niet. Dit maakt dat een mini-onderneming uitbouwen heel uitdagend is. Dit jaar gaven de leerlingen aan dat de grootste uitdaging samenwerken is. Want hier draait het wel

om: met een team maandenlang een onderneming onderhouden. Er komen meningsverschillen, discussies en soms zelfs ruzies aan te pas. Maar vaak komt een team er sterker uit. Denk maar aan HOKI. Hun samenwerking verliep heel stroef in het begin, uiteindelijk schopten ze het tot in de Vlaamse finale in Brussel. Ze kaapten er met hun fantastische pitch de prijs voor diversiteit en inclusie weg. Een beloning voor hun harde werk. Ook de andere mini's vielen vaak in de prijzen van Vlajo, de organisatie waarmee we samenwerken. Ja, ik ben in het tweede en derde trimester vaak weg met de ondernemers. Zo leer ik de leerlingen op een andere manier kennen, heel fijn. We organiseerden dit jaar ook voor de eerste keer een pop-up in Tabigha om de laatste stock te verkopen, dat versterkte ook het groepsgevoel. De aandeelhoudersvergadering was ons laatste event en erna hebben we even geklonken. Op hun succes en op wat ze gepresteerd hebben. Zowel in groep als individueel. Winst boeken interpreteren we tijdens dit vak op vele manieren! Niet enkel de centen tellen, maar vooral het leerproces. Hoewel een dividendje opstrijken ook leuk is 😊.

Fijn weetje: vanaf schooljaar 2024-2025 wordt het vak ondernemen een keuze voor alle zesdejaars die goesting hebben om een bedrijfje uit te bouwen. Hiervoor hebben we twee lestijden in de week!

Marika Laureyns



TALENT FOR TEACHING

Bij het begin van het schooljaar waren we als school geprikkeld door een oproep van de Koning Boudewijnstichting: "Lestalent kan niet vroeg genoeg ontdekt en gestimuleerd worden. Dat is het uitgangspunt van Talent for Teaching én de manier om te zorgen voor meer leerkrachten en een meer diverse leerkrachtenkamer. Leerlingen uit de derde graad secundair krijgen de mogelijkheid om een halve dag met een leerkracht mee te lopen en daarna gedurende vijf weken of langer minstens één uur per week voor de klas te staan. De eigen leerkrachten en de leerkracht bij wie ze in de klas komen, begeleiden hen en geven hun passie voor lesgeven door."

Uiteindelijk reageerden Vlaamsbreed 31 scholen op deze oproep. Sint-Jozef Humaniora was één van hen. Zeven leerlingen uit onze derde graad boden zich vrijwillig aan om mee te doen. Het enthousiasme was groot, het traject boeiend, de ervaringen navenant. Begint het bij jullie ook te kriebelen? We overwegen om volgend schooljaar opnieuw in te stappen. We houden jullie op de hoogte!

Ignace Ryheul



Een greep uit de evaluatieformulieren van onze deelnemers:

Het was een topervaring! Zeker als je twijfelt of je leerkracht wil worden. Als leerkracht sta je namelijk voor een groot deel van de tijd voor de klas, dus je voelt al meteen aan of het iets voor jou is. Ik heb in het tweede jaar van onze eigen school de lessen mogen meevolgen en zelf ook eens les mogen geven. Ik vond het redelijk spannend, omdat je er ook echt ingesmeten word, hoewel dit helemaal niet nodig bleek te zijn, want uiteindelijk is het allemaal vlotjes verlopen.

Amélie Pirnay

Het was een zeer unieke ervaring die niet snel zal vervagen ... Ik glipte even weg van de dagelijkse schoolbanken en ben de lessen gaan volgen en geven in een nieuwe en bijzondere omgeving. Ik stond namelijk een vijftal keer in het buitengewoon lager onderwijs. Ik ben ontzettend dankbaar dat ik deze kans heb gehad en de lessen van juf Sofie heb kunnen bijwonen. Talent For Teaching is een geweldig project. Ik leerde zelf veel bij, maar ik hoop dat de klas waar ik enkele weken heb gestaan toch ook het een en het ander van mij heeft onthouden. Zo wandelden we samen naar de markt, leerden we over elektriciteit, maakten we soep en simuleerden we een doktersbezoek. Het toont aan hoe divers de kwaliteiten van een leerkracht moeten zijn ... Ik heb onnoemelijk veel respect voor een leerkracht die de aandacht van jongeren kan vasthouden. Neem het van mij aan, het is niet gemakkelijk om een groep enthousiastelingen onder controle te houden ... Chapeau aan iedereen die zich elke dag opnieuw weer inspant om hun kennis met ons te delen. Bedankt!

Lara Van Den Berghe

Het was een fijne ervaring om les te geven in mijn oude school. Je bekeek op die manier een klas vanuit het perspectief van de leerkracht. Het is een uitstekende manier om een studiekeuze voor te bereiden.

Merlijn Ryheul

Talent For Teaching was een inspirerend project. Het is iets waarvan ik zelf veel heb geleerd. Ik heb nog meer respect gekregen voor de leerkrachten die elke dag voor de klas moeten staan. Het is een ervaring die me zeker zal bijblijven!

Yana Van den Bossche

Ik vond dit een heel zinvol en uitdagend project omdat het iets is wat je nog amper of nooit op voorhand hebt gedaan. Door met de kinderen te knutselen, oefeningen wiskunde te maken of een lesje over de lente te geven, kom je echt te weten hoe het voelt om voor de klas te staan. Dit is echt een aanrader voor zowel iedereen die al wat interesse heeft in lesgeven, maar ook voor iedereen die niet weet wat te doen na het secundair.

Tristan Billiet

Talent For Teaching was een heel leerrijke ervaring. Ik vond het super tof om een keer te zien hoe het er nu aan toe gaat in het onderwijs. Ik heb heel wat bijgeleerd en ik ben dan ook heel blij dat ik meegedaan heb aan Talent For Teaching!

Jana Raecke

Talent For Teaching was voor mij een geweldige ervaring. Het is een unieke kans om te proeven van de job als leerkracht en het is leuk om te kunnen helpen of zelf een lesje te geven. Daarenboven ben ik er nu 100% van overtuigd dat deze job iets voor mij is. Het heeft mij geholpen met mijn studiekeuze. Een fantastisch project dat ik aan iedereen aanraad!

Amber Adriaens



SJH DOET

BEZOEK AAN HET STADS-ARCHIEF MET HET 5DE JAAR



In de algemene perceptie heeft het vak geschiedenis soms een stoffig imago, met het afhaspelen van data en feiten als hoogste streefdoel. Historische kennis over belangrijke gebeurtenissen die onze huidige samenleving gevormd hebben, is en blijft belangrijk. Toch trekt het huidige geschiedenisonderwijs voluit de kaart van het historisch denken. Kritisch leren denken over bronnen en inzicht krijgen in hoe geschiedenis tot stand komt, is belangrijker dan ooit. De nieuwe leerplannen zetten 'doing history' op het voorplan. In onze lessen maken we veelvuldig gebruik van historische bronnen, maar waar komen die eigenlijk vandaan? Om deze vraag te beantwoorden doken we in de eeuwenoude kelders van het Stadsarchief van Brugge, dat zich bevindt in het voormalige Brugse Vrije op de Burg.



Op onze rondleiding kregen we eerst en vooral te horen wat de taken van een archief precies zijn, met name de drie B's: bewaren, bewerken en bekendmaken. Leerlingen zijn vertrouwd met bibliotheken en musea, maar wandelen zelden of nooit spontaan een archief binnen. In de leeszaal konden we al meteen een aantal registers zien staan, die vooral geraadpleegd worden in het kader van stamboomonderzoek. Daarnaast maakten we ook kennis met de Beeldbank en het gedigitaliseerde archief dat je ook van thuis uit kan raadplegen. Dit is het gedeelte dat doorsnee bezoekers van het archief ook te zien krijgen. Maar dit was nog maar een voorproefje, wij waren gekomen voor de echte schatten! De oudste documenten van onze stad bevinden zich immers in de kelders.

"Het ruikt hier wel wat muf!" En "Hoe begin je hier in godsnaam te zoeken?", zo klonken de eerste reacties bij het binnenkomen. In de eerste kelder staat maar liefst 1 kilometer strekkend archief en in volgende ruimtes zitten er nog zo'n 11 kilometers. We kregen het alleroudste document te zien uit 1188, waarin de regels van het Sint-Janshospitaal opgesteld staan. We lazen in een rol-rekening over een slager, genaamd Jan Breydel, die "*twee zwiens*" leverde aan het Brugse leger in 1302. Ook de kافت met koeienhuid en de oorkonde, getooid met vele wassen zegels afkomstig van de Brugse ambachten, wekten de interesse van de leerlingen op.

Eenmaal terug van ons kelderavontuur, werden we ontvangen in de Wezenkamer, waar het bureau van de hoofdarchivaris zich nu bevindt. Wat een eer om hier even te mogen zijn, een bureau vol

historische artefacten en groter en mooier dan dat van de burgemeester - zo wordt ons hier lachend toevertrouwd. De documenten die speciaal voor ons uit de archieven gehaald zijn, sluiten perfect aan bij de lessen sociale geschiedenis die we op dat moment behandelen. In deze lessen staat het thema 'armoede in de 19de eeuw' centraal: Hoe zag armoede er uit en wat waren de gevolgen ervan? Op welke manier probeerde men aan armoedebestrijding te doen? Wie nam het initiatief? Om deze historische vragen te kunnen beantwoorden, hebben we bronnen nodig. Bronnen die doorgaans niet afkomstig zijn van mensen in armoede zelf, maar van instellingen zoals de Burelen van Weldadigheid en de Commissies van Burgerlijke Godshuizen. De archieven van de voorlopers van het OCMW bevinden zich in het stadsarchief. Onze gids illustreerde armoede in het 19de-eeuwse Brugge met een variatie aan bronnen: commissieverslagen maar ook foto's, plattegronden van arbeiderswijken, politierapporten, pamfletten van de vakbond, etc ...

Wat de leerlingen het best onthouden hebben van dit gedeelte van de rondleiding, lees je hieronder.

De foto's van de beluiken zijn mij erg bijgebleven. Ik stond versteld hoe zwaar vele mensen uitgebuit werden. Vroeger dacht ik dat, hoe verder we zaten in de geschiedenis, hoe rijker de mensen waren. Maar nu zag ik in dat het ook andersom kan zijn. Ik kon me niet voorstellen dat maar een dikke 100 jaar geleden, de meeste mensen in (absolute) armoede leefden in eigen land.

Lukas Vantorre (5C)

In de kamer waar we in stonden (nvdr: de Wezenkamer), vingen ze vroeger kinderen op die op straat werden gezet of als hun ouders stierven. Ze zochten dan een nieuwe opvangplaats. Dit is me bijgebleven, omdat ik dat wel aangrijpend vond dat zoveel kinderen wezen werden omdat hun ouders geen eten of andere benodigdheden voor hen konden kopen.

Artuur Loncke (5E)

Er was een document geschreven in een mooi handschrift. Er stonden namen van weeskinderen op die net geadopteerd waren. Verder stond de nieuwe familiebeschrijving er op. De kinderen werden gebruikt om te werken, zodat het gezin een hoger inkomen had. Je ziet dat kinderarbeid iets zeer normaal was. Het is mij bijgebleven omdat ik dit zeer erg vind.

Nina Stroot (5E)

De Brugse beluiken, oa (Fort) Pruttelinge, zijn mij het meeste bijgebleven. Je ziet er hoe mensen in kleine arbeiderswoningen leven met vaak een heel simplistisch interieur (bed, tafel en stoel). (...) Onhygiënische woningen, toiletten en buurten zorgden voor vele ziektes die zich snel verspreidden door op elkaar wonende arbeiders.

Florentin Heuze (5C)

Het stuk waarin we het gesprek te zien kregen tussen de burgemeester en de arbeiders. (nvdr: arbeiders vroegen toestemming aan de burgemeester van Brugge voor het houden van een fakkeltocht op 1 mei, na de werkuren)

Over de regels wanneer en hoe ze mochten protesteren (voor loonsverhoging en veiligere werkomgeving). Dit is mij het meest bijgebleven omdat ik het zeer interessant vond dat de burgemeester het toeliet maar wel regels opstelde, zoals: niet meer nadat het donker is etc... Ik vond het ook interessant dat op die manier de Dag van de Arbeid (1 mei) is ontstaan. Ik zie met dit stuk ook een verband met de les omdat we leerden over de arbeiders en de armoede waarin ze leefden. Zo zagen we ook dat hun protesten verboden werden door het coalitieverbod.

Victor Janssens (5C)

Bij mij is het meest bijgebleven hoeveel archieven ze wel hebben: 12 km aan archieven! Dat vond ik zeer indrukwekkend. Het verband met de les is dat er veel archieven waren, maar bijna niet vanuit het standpunt van de armen, want zij hadden de middelen er niet voor: ze konden niet schrijven en lezen.

Daan Vanderriest (5A)

Sietske Meulebrouck



SJH VRAAGT

HET VENSTER OP DE WERELD



Onze maatschappij is een smeltkroes van vele nationaliteiten geworden en scholen zijn daar de weerspiegeling van. Dat geldt ook voor de Sint-Jozefhumaniora. In deze reeks kwamen al leerlingen uit (Wit-)Rusland, Nepal, Kenia, het Groothertogdom Luxemburg en Turkije aan bod.

Deze keer is de schijnwerper op Sofia Kostenkova (4D) gericht, zij is afkomstig uit Oekraïne.

Je bent op 1 september 2022 aan onze school gestart. Hoe lang woonde je toen in België?

Eind januari 2022 ben ik in België aangekomen en in februari ben ik met OKAN-lessen in de Maricolen begonnen. Ik kende toen slechts een paar woordjes Nederlands en startte in de beginnersklas, maar het niveau was daar te laag en na twee weken mocht ik al naar een hogere klas. Eerlijk gezegd was het daar wel te moeilijk. Maar mijn eindexamens waren zeer goed en de klastitularis zei dat ik de overstap naar een 'gewone' school kon maken. Toen het advies later veranderde, waren mijn mama en ik al vastbesloten om geen OKAN meer te volgen. We hebben toen informatie ingewonnen en de Sint-Jozefhumaniora werd ons aangeraden. Tijdens een gesprek met de directeur beslisten we dat ik in het 4^e jaar wetenschappen zou star-

ten. September was een aanpassingsmaand: ik moest ontdekken hoe alles in elkaar zat en met de taal ging het eerst moeizaam, maar nu verloopt het vlotjes.

In welk jaar volgde je les in Oekraïne toen je daar vertrok?

In Oekraïne zijn er elf schooljaren: zes in het lager en vijf in het secundair onderwijs. Ik zat in het voorlaatste jaar toen ik vertrok. Dat betekent dat ik een jaar ouder ben dan de andere leerlingen uit mijn huidige klas.

Is het schoolsysteem identiek aan dat in Vlaanderen?

Er zijn wel grote verschillen. Iedereen volgt in Oekraïne ASO, TSO en BSO bestaan daar niet, net zomin als het zittenblijven, elke leerling gaat op het einde van het schooljaar naar een hogere klas. Voor de examens is er bij ons geen afzonderlijke periode: we krijgen tijdens de lessen grote toetsen van veel leerstof.

Ken je andere Oekraïners die in dezelfde situatie als jij verkeren?

Ja, er zijn nog jongelui uit mijn geboorteland die ik via OKAN heb leren kennen en sommigen lopen daar nu nog school. Anderen zijn al naar Oekraïne teruggekeerd. De Oekraïense jongeren die ik in de Maricolen heb leren kennen, zijn later dan ik gestart. De oorlog was nog niet begonnen toen ik naar België kwam. Dat is de reden dat ik nu al hier school kan volgen.

Zijn er familieleden en vrienden in Oekraïne achtergebleven?

Ja, mijn papa, mijn twee oma's en enkele vrienden wonen er nog. Sommige vrienden zijn intussen naar andere landen gevlucht.

Wordt er gevochten in de streek waar jij woonde?

Elke dag loeien de sirenes er. In het district waar ik woonde, doen de Russische soldaten verschrikkelijke dingen: ze vernielen de huizen, mishandelen de mensen en vernietigen de steden. Er is al een bom



gevallen op een huis met doden en gewonden als gevolg en dit was niet de enige bom die veel verdriet in Oekraïne creëerde.

Hoe kijk je terug op de stappen die je gezet hebt?

Het was geen gemakkelijke weg, ik kende hier niemand en ik was bang, maar ik werk al meer dan een jaar in een Brugse zaak en dat is heel belangrijk geweest in mijn integratieproces: ik heb fijne collega's uit verschillende landen die mij zeer goed helpen. Ik heb daar al in de bakkerij en in de winkel geholpen, als ober gewerkt ... en nu sta ik vooral in de bar. Mijn advies is: "Doe het, het is misschien moeilijk, maar het is erger om de stap niet te zetten dan het wel te doen en te mislukken! Als het wel lukt, heb je twee maal gewonnen!"

Wat is anders in België?

Voor de oorlog was het leven in Oekraïne net zoals hier, er zijn daar ook enorm grote shoppingcentra met de bekende winkelketens, restaurantjes, een schaatsbaan en bioscopen. Wij zijn ook geïnteresseerd in de populaire muziek en films.

Ik merk wel een verschil in mentaliteit. De mensen, de taal, het weer, het schrift ... zo veel is helemaal anders. België is ook veel kleiner dan Oekraïne. Mijn stad, Dnipro, is de vierde grootste stad van Oekraïne en er wonen een miljoen mensen. De regio is zo groot als België. In België kun je bijvoorbeeld met de trein, met de auto of zelfs met de fiets naar een andere stad of een ander land rijden. Dat vind ik heel leuk. In Oekraïne ben je pas na een autorit van drie uur in de dichtstbijzijnde stad. Van bij mij thuis met de bus naar het centrum van de stad rijden duurt een uur en naar de bergen is het 24 uur rijden.

Wat vind je van het Belgische eten?

Frietjes, stoverij en wafels vind ik heerlijk. We kennen frietjes in Oekraïne, maar we eten ze niet thuis, op school of in een restau-



rant. Frietjes is iets voor McDonald's. Ik mis sommige Oekraïense gerechten, zoals borsjt (rode bietensoep) en varenyky, een deeggerecht waarin aardappelen en uien verwerkt worden.

Waar ligt je toekomst? Keer je nog terug naar Oekraïne?

Ik denk dat ik in België zal blijven: ik ken de taal, ik studeer hier. Maar ik zal zeker nog regelmatig teruggaan!

Wat zou je nog willen zeggen om af te sluiten?

Ik krijg soms de indruk dat veel mensen hier denken dat wij niet hetzelfde niveau als Europa halen, maar dat beeld klopt helemaal niet. Het doet pijn om zo iets te horen. We worden aan Rusland gelinkt en dat is fout. Ik vind het belangrijk om duidelijk te maken dat wij ook slim zijn en in Oekraïne gaan er ook jongeren naar de universiteit op hun zeventiende. Bij OKAN werd gevreesd dat het mij in het ASO niet zou lukken, maar het gaat wel! Daarnaast hebben we ook een zeer rijke geschiedenis en cultuur en een mooie en melodieuze taal.

Van harte bedankt voor het interview, Sofia, en proficiat voor de manier waarop je de grote veranderingen in je leven aangepakt hebt. En wees gerust ... niemand die dit artikel gelezen heeft, zal durven te beweren dat je niet slim bent!

Sabine Deprez







CLARA PERSYN EN HANNAH JANSSENS, DE TWEE MEEST OPVALLENDE DAMES VAN HET TOTAALSPEKTAKEL

Tijd, tijd en nog eens tijd. We hebben een flauw vermoeden dat Clara Persyn (18) en Hannah Janssens (18) het woord in kwestie liever even niet meer horen. Clara was zelf de tijd, Hannah moest er creatief mee omspringen - uiteraard tevergeefs. Twee maanden na datum kijken de twee meest opvallende dames van het voorbije Totaalspektakel met veel voldoening en een rugzak vol nieuwe ervaringen terug op hun prominente rol. "Ja, er was stress, maar het was vooral genieten."

Toon Claes, Hannah Janssens, Joah Lema, Clara Persyn, Merlijn Ryheul, Anne-Sophie Torrekens en Briek Vermeersch waren de zes leerlingen die op 15 en 16 februari 2023 een hoofdrol in het Totaalspektakel van de Jozefienen vertolkten. Clara (18) woont in Brugge en volgt in het zesde jaar de richting Latijn-wetenschappen CLIL. Hannah (18) woont in Sint-Michiels en studeert Latijn-wetenschappen.



Dames, het minste wat we kunnen zeggen, is dat jullie rol niet onopgemerkt is voorbijgegaan.

Clara: "Het was nochtans pas mijn derde keer op een podium. In het zesde leerjaar nam ik al eens deel aan het schooltoneel: Romeo en Julia. Ik was de prins van Verona en moest in totaal één zin zeggen. Het jaar erna, mijn eerste in de Jozefienen, was ik er ook al bij op het vorige Totaalspektakel. Samen met enkele oudere leerlingen voerde ik toen een act op: vergaderen over vergaderingen. We moesten meer vergaderen over wanneer er vergaderingen moesten zijn. En nu, nog eens vijf jaar later, ging het dus over tijd."

Hannah: "Ik speel al tien jaar drama aan het conservatorium. Elk jaar heb ik meerdere optredens en soms zelfs wedstrijden rond poëzie. Mijn voorkeur gaat uit naar dialogen, meer dan voordragen. Vijf jaar geleden was ik er ook al bij op het vorige Totaalspektakel, weliswaar zonder sprekende rol. Toen had ik nog niet de ballen om een auditie te doen. Te onzeker. Ik besepte op dat moment ook niet echt dat het in de Stadsschouwburg te doen was, terwijl dat een unieke locatie is. Nu besepte ik dat maar al te goed. Logisch natuurlijk, er is een groot verschil tussen het eerste en het zesde jaar."

Clara: "Bij mij ging het net omgekeerd. Vijf jaar geleden als eerstejaars vond ik het geweldig. Nu had ik eerst zo'n gevoel van: zou ik wel meedoen?"

Hannah: "Ik ben blij dat ik opnieuw heb meegedaan."

Clara: (*glimlacht*) "Ik ook, hoor."

Ik geef dit schooljaar Nederlands aan 50 vierdejaars. 25 procent van hen schreef na het Totaalspektakel het volgende: "Ik had eigenlijk toch graag meegedaan."

Clara: *(knikt)* “Dat is het voordeel van de zesdejaars nu, want wij waren er vijf jaar geleden ook al bij. Als je niet zeker weet wat er jou te wachten staat, ligt de drempel om deel te nemen toch een stuk hoger. Zelf dacht ik als eerstejaars: *joepie, ik zal dit twee keer meemaken.*”

Hoe hebben jullie de show in de Stadsschouwburg ervaren?

Clara: *(grijnst)* “Stress.”

Hannah: “Maar echt superleuk. *(vol overtuiging)* Ik vind het zo leuk om op een podium te staan.”

Clara: “Ik had vooral tijdens de eerste show op woensdagnamiddag last van de zenuwen. Daarna was het genieten.”

Hannah: “Backstage heb ik ook altijd stress. *(richt zich tot Clara)* Weet je nog hoe ik me voor de show op woensdagavond ging afzonderen, terwijl jullie in groepjes stonden te babbelen?”

Clara: *(lacht)* “Alle acteurs zeiden tegen elkaar: *zeg nu maar even niets tegen Hannah.* Ook tegen Frederik *(De Schepper, de regisseur, red.)* hebben we dat toch even moeten zeggen.”

Hannah: *(pikt in)* “Maar ... eenmaal ik op het podium sta, vallen alle zenuwen weg. Bij mij werkt dat zo. Zoveel stress, maar toch zoveel adrenaline. Die Stadsschouwburg is ook zo'n fantastische locatie.”

Clara: “Tijdens de twee avondvoorstellingen zat mijn familie helemaal vooraan in het publiek. Toen ik de eerste keer op het podium kwam, zag ik meteen mijn moeder zitten. Toen wist ik: zelfs al vergeet ik nu mijn tekst, er zal sowieso iemand enorm trots zijn.”

Ook de leerkrachten waren trots op jullie. Meestal moeten jullie naar hen luisteren, maar nu mochten jullie met hen samenwerken. Een positieve ervaring?

Clara: “Dat is heel goed meegevallen.”

Hannah: *(knikt)* “Echt leuk! Leerkrachten hebben doorgaans een

opvoedende rol, maar nu leerden we hen op een andere manier kennen, ook hun karakter.”

Clara: “Plots spraken zij elkaar met de voornaam aan en waren ze over hun kindjes bezig. Toen had ik iets van: amai, dat zijn ook mensen die een leven hebben.” *(glimlacht)*

“De ideale gelegenheid om uit je comfortzone te stappen”

Wat is dé reden om als leerling aan het Totaalspektakel deel te nemen?

Hannah: “Het is de ideale gelegenheid om uit je comfortzone te stappen.”

Clara: “En je leert over alle jaren enorm veel leerlingen en leerkrachten kennen, vooral backstage.”

In 2028 wacht in principe het volgende Totaalspektakel, maar jullie zullen er dan niet meer bij zijn. Al enig idee waar jullie tegen dan in het leven willen staan?

Clara: “Hopelijk heb ik tegen dan bijna een master in de rechten.”

Hannah: “... en ik in de kunstwetenschappen.”

Clara: “Als ik heel ver mag dromen, zou ik iets in de Europese Commissie willen doen.”

Hannah: “Mijn droom is om ooit een kunstgalerij te hebben of ergens artistiek directeur te zijn.”

Veel succes.

Tom Vandenbussche





GANZ PARIS IST EIN THEATER: IMPRESSIES VAN PARIJS MET ONZE VIJFDES

"Ganz Paris ist ein Theater," hoorde ik mijn moeder vaak meezingen in het huis waar mijn wieg stond. Het waren de jaren '80 en zij had een oude elpee van Mireille Mathieu, die ze grijs draaide. Op donderdag 4 mei 2023 kwam datzelfde zinnetje mijn hoofd binnengewaaide door het opengedraaide autoraampje, toen ik voor dag en dauw richting Brugge reeds alwaar ik samen met een honderdtal vijfdejaars en een tiental collega's aan boord zou stappen van een bus richting Parijs. Als reisbegeleider! Meneer Selter gaat naar Parijs. En! Heel Parijs is een theater, zo wist ik sinds mijn kinderjaren. Ik had er duidelijk zin in. Al was dat van dat theater misschien toch wat overdreven. *Mon Dieu*, wat dwaalde ik evenwel! Weinig immers kon ik op dat moment bevroeden dat de Lichtstad inderdaad en effectief het decor zou worden voor twee etmalen vol onvergetelijke scènes, met ruim honderd *Josephines* in de hoofdrol. Hoe brengt men daarvan verslag uit? Hoe vangt men de ervaringen en herinneringen van honderd deelnemers? *Impossible*, is het antwoord. Daarom en in de hoop dat ook anderen zich er op één of andere manier toch in herkennen, voor één keer geen beschrijvend reisverslag, maar een greep uit de scènes die mijn persoonlijke herinnering aan Parijs 2023 zijn gaan vormen. Volgend jaar vragen we het aan een vakkundiger reporter dan deze. Beloofd. Maar goed, (ongeveer) tien scènes schenk ik u.

Scène min één

vooraf - Kleit

Ik zit over een papieren stadsplan van Parijs gebogen. Vrolijk dampst mijn koffiekop, terwijl ik op een kladblaadje ijverig zit te noteren.



Een wandeling langs de Parijse *rive gauche* op vrijdagochtend krijgt stilaan vorm. Mijn appetijt is gewekt. De leerlingen ontvangen diezelfde dag een Google Form waarop ze de activiteit van hun voorkeur kunnen aanduiden. Ze zijn er als de kippen bij. Mooi zo.

Scène nul

vroeg vroeg op de ochtend van 4 mei 2023 - tussen Kleit en Brugge

De auto met het opengedraaide raampje komt tot stilstand voor de woning van collega De Vriese. Ik ben voor het eerst in mijn leven exact op tijd. Collega De Vriese rolt haar koffer de voordeur uit en stapt in met een monter Italiaanse ochtendgroet. De sfeer zit goed. De voortekenen ook: onze telefoon voorspelt twee zonnige lentedagen in Parijs.

Scène één

9.00 uur - autosnelweg

Ondanks verwoede pogingen van mijn kant, lijkt ik er niet meteen in te slagen connectie te maken met Patrick, onze buschauffeur. Een eerste barst in het ijs vertoont zich evenwel, wanneer hij me toestaat de microfoon en het woord te nemen (eindelijk: een zeugma in het wild!). Het Franse *vocabulaire* van de leerlingen wordt in extremis nog even opgefrist. "*Bon appétit*" is "Goeiemorgen". IJs breken was met deze vrolijke bende sowieso niet nodig.

Scène twee

11.00 uur - Place Trocadéro & Eiffeltoren

Mijn cynisme over de Eiffeltoren verdwijnt als sneeuw voor de zon, wanneer ik zie hoe kinderlijk enthousiast onze leerlingen zijn dit metalen schouwspel van steeds dichterbij te mogen aanschouwen. Ik onderhoud: een leuke grap over het *Musée de l'Homme* als een museum voor echte mannen (verplicht deur intrappen en spuwen bij het binnenkomen), enig gefilosofeer op een bankje over de masculiene symboliek van die Eiffel-



toren en de eerste keer dat ik Instagram-influencers (ik ken zelfs de juiste term niet) in het echt hun nepwereld zie optrekken, met het juiste boek en de juiste bosvruchten op het juiste picknickdeken in de juiste lichtinval onder de Eiffeltoren. En verder: Patrick verliest even zijn cool op de rit van de Eiffeltoren naar *Hôtel de Ville*, op een steenworp waarvan de vaste *auberge de jeunesse* van SJH gevestigd is. Ik geef Patrick even de ruimte en besluit verdere pogingen tot verbroedering voorlopig *on hold* te zetten.

Scène drie

14.30 uur - rue des Rosiers, 4e arr.

Ik mag samen met collega Vermeulen en zijn geweldig fijne klas 5B op stadswandeling. De leerlingen, die in de lessen Frans gidsbeurten per arrondissement voorbereid hebben, staan ons overal vakkundig te woord. Toch zijn het plaatsen die in geen toeristische gids staan die ons deze middag het meest weten te betoveren. Op goed geluk wandelen we onder een ei zo na aan het zicht onttrokken poortje door en belanden we in een Parijse Tuin van Eden (voor wie het wil opzoeken: *Jardin des Rosiers Joseph Migneret*). Mijn collega godsdienst voelt zich hier duidelijk in zijn sas en we toeven er (veel te, veel te) zalig lang onder een vijgenboom van bijbelse omvang. De leerlingen zijn minzaam zichzelf in de lommer. Een heuse *Parisienne* neemt onze groepsfoto. Zelf word ik in hoge mate aangetrokken door de al even bijbelse geuren die opstijgen uit de raampjes van *L'As du Fallafel*, een eettent met joodse specialiteiten die mij het water naar de mond brengen. [Full disclosure: het lukte mij de hele verdere reis niet om dit beloofde land ten tweede male te bereiken, ondanks verwoede inspanningen en zelfs een heuse metrorit als exodus.] Ik maak een mooie foto van drie jongens uit 5B, van wie ik op deze reis een heel andere kant te zien krijg. *Des mecs sympas!* We leren met z'n allen een belangrijke les: sta open voor verrassingen. Alsook: eet de falafel wanneer die zich aandient.



Scène vier

18.00 uur - rue des Barres, 4e arr.

Collega Aelter en ikzelf strijken heel even neer in de *Église Saint-Gervais-Saint-Protais*, die we zijn betreden langs de achteringang in de *rue des Barres*, in volstrekte onwetendheid van de schoonheid die we daar zouden aantreffen. Een engelenkoor uit een andere wereld is er aan het zingen. Magnifiek beschrijft niet het "Magnificat" dat ter ere van Maria het kerkship vult met muziek, terwijl we zelf intens stil worden en genieten van dit moment. Buiten raast Parijs, hierbinnen hangt een paradijs. Hoe zou de schrijver Jules Renard dat ook alweer? "*Ajoutez deux lettres à Paris et c'est le Paradis.*" Dat hing lange tijd in lokaal E0.2.

Wat Mevrouw Aelter en ikzelf daar eigenlijk deden op dat uur? Wel, we lieten de rest van de honderdkoppige groep achter aan de trappen van de *Opéra Garnier* (nog meer muziek!) om met een snelle metrorit terug te keren naar de jeugdherberg in diezelfde *rue des Barres* (een straatje waarvoor het woord pittoresk lijkt uitgevonden). Daar lag namelijk, hoog in een torenkamertje, een kindeke te slapen. Een kindeke uit klas 5B dat zich bij aankomst ziek en onwel had gevoeld en dat wij daar te slapen hadden gelegd met de uitdrukkelijke belofte dat we om 18 uur zouden komen checken hoe het gesteld was. Het kindeke was duidelijk door de rust verkwikt en misschien zelfs door muziek geheeld! Ja ja, luister maar. In een geval van wonderlijke symmetrie, was er, terwijl mevrouw Aelter en ikzelf baadden in de koormuziek beneden in de kerk, door het openstaande raampje van haar torenkamer een zoete streep jazzmuziek binnen gegolfd vanuit de mansarde aan de overzijde van de straat, waar iemand aan het repeteren was. Parijser wordt het niet!

Scène vijf

23.00 uur - rue des Barres, 4e arr.

We strijken met een aantal collega's even neer aan een lange tafel in de jeugdherberg. Boven is het nog niet overal stil op de kamers, maar wel rustig. We blikken terug op een gezellige avond van kuieren door Montmartre, dat lang in het licht van ondergaande zon



bleef baden op deze eerste warme lente-avond. Men at iets, men dronk iets, men praatte samen. Fijne jonge mensen. De metro spaarde hun vermoeide benen, die als laatste wapenfeit van de dag de wenteltrappen van het fraaie metrostation *Abbesses* afdaalden (met 36 meter onder de grond het diepste van Parijs, leert mijn reisgids me, en goed voor dat echte Amélie-Poulaingevoel), en vervoerde ons tenslotte naar Saint-Paul en ons bed, waar menig leerling wellicht in dromen opnieuw door Parijs zweefde.

Kortom, een dag vol impressies, al moest de belangrijkste les nog komen. Aanschouw: een wiskundeleerkracht die cijfers vergeet! Het moet de vermoeidheid geweest zijn, maar mevrouw Aelter kon zich op geen enkele manier de cijfercode van haar reiskoffer herinneren. Complete *black-out*, heet dat op het mondeling examen. *Enter Youtube*: een instructiefilmpje maakt ons tot volleerde criminelen en na luttele pogingen al geeft het slot z'n geheimen prijs! De leerles? We hebben de digisprong wel degelijk gemaakt.

Scène zes

tussen 8.00 en 11.00 uur - van ontbijtzaal tot Saint-Sulpice

Twee opschriften zorgen voor een extra streep zonlicht op deze toch al zachte ochtend. Nummer één: aan het ontbijt blijkt één van onze leerlingen op subtiele wijze wel heel erg in thema gekleed te gaan, wanneer ik op haar rug "*Rive gauche droite*" lees, terwijl ze zichzelf een kop koffie maakt. Die *rive gauche*, wel, dat is exact wat we die



ochtend gaan doen, zie. Het is ook daar, op die linkeroever van de Seine, ergens in het Quartier Latin, dat we collectief plezier hebben om een onbedoeld grapje, dat wellicht enkel West-Vlamingen in Parijs opvalt. Een klaarblijkelijk chic, Parijs juweliershuis vaart onder de vlag "Dinh Van Paris". Luidop voorlezen, waarde lezer. Luidop voorlezen.

Scène zeven

tussen 9.00 en 12.00 uur - ganz Paris

Ik mag, vergezeld door collega Duits Sabine Deprez die zich aangesproken voelde door mijn "*Ganz Paris ist ein Theater*", een 25-tal leerlingen meenemen op tijdreis doorheen het *Quartier Latin*. We ontdekken het graf van René Descartes (de snoodaard die onze leerlingen met een cartesiaans assenstelsel opscheepte) en het steegje waar ene *monsieur Guillotin* ooit zijn uitvinding testte, maar vooral: we ontdekken dat Parijs de hele wereld in zich draagt. Wist u dat het Vrijheidsbeeld eigenlijk gewoon daar staat? Of dat de wolvin van het Romeinse Capitool vermomd als *la louve* (iets anders *le Louvre*) in Parijs staat? Wij nu wel.

Ondertussen zette iedereen zijn beste beentje voor, ergens in de stad. Onder de kundige begeleiding en het snedige tempo van Parijs-veteraan mevrouw De Vriese verkende een andere groep de monumentale boulevards van Hausmann en het royale Parijs. De *Arc de Triomphe* vormt het startpunt van een mooie ochtendwandeling die hen over de *Champs Elysées* richting *Tuileries* voert, waar het *Musée de l'Orangerie* op hen wachtte met de koelte van z'n waterlelies.

Een derde groep sjokte in het spoor van de evenzeer kundige heer Vermeulen naar het voormalige station aan *Quai d'Orsay*, dat sinds jaar en dag één van de fraaiste musea van Parijs herbergt. Het *Musée d'Orsay* - dat alleen al omwille van het gebouw de moeite loonde - vormt een teletijdmachine die hen terug tufte naar de tijd dat de stoomtrein nog de hoogmis van techniek vormde, terug naar een wereld die aan het *fin de siècle* in sneltreinvaart veranderde en zijn sporen naliet in de kunst van artiesten wiens realistische en impressionistische doeken en beelden de museumhallen van Orsay vullen.

Ook mevrouw Meulebrouck - zeiden we al dat ze deskundig was? - trok de stapschoenen aan, in haar geval om een wereldreis te maken doorheen Parijs. Dat *la ville de lumière* een multiculturele stad is, hoeft immers niet gezegd.



De architecturale parel die het *Institut du Monde Arabe* is, vormt daarvan een fraaie illustratie. Het dakterras van dit gebouw biedt een onvergelijkbaar panorama over Parijs - meteen ook een gratis en echt alternatief voor de Eiffeltoren! Een fikse wandeling voerde onze laatste groep leerlingen vanaf hier verder op de linkeroever, langsheen hammams, theehuizen en de tropische planten van *Jardin des Plantes*, waarachter *Île Saint-Louis* en de *Notre Dame* zich bij ochtendgloren aan hen openbaarden. *Quoi!*

Scène acht

rond 14.45 uur - Square du Vert-Galant, onder de Pont-Neuf

Collega Aelter (alweer zij!) en ikzelf trekken een tube Pringles en een blikje frisdrank (hoop ik toch) open. We zitten op een bankje in het schaduwrijke parkje dat verstopt zit onder de *Pont-Neuf* - het driehoekige *Square du Vert-Galant* is een kleine oase die precies op het westelijke puntje van *Île de la Cité* past. We hebben zonet de boot gemist. Letterlijk. De drie verantwoordelijken zitten voor ons, in de schaduw van een boom. Zij waren nét iets te laat en voor één keer waren de Parijzenaars op stipt tijd. Resultaat: we mochten vanop de kade wuiven en toekijken hoe het rondvaartbootje van de rederij *Vedettes du Pont-Neuf* vertrok met daarop de hele SJH-bende min vijf. De leerlingen op het bootje zien vrolijk gestemd een aantal Parijse *highlights* van op het water. Wij niet. Maar in zekere zin is onze ervaring exclusiever geweest. Pringles in het park. De leerles deze keer? Andermaal Frans *vocabulaire*: 'square' betekent 'driehoek'.

Scène negen

20.00 uur - snelwegrestaurant

Patrick heeft, de verplichte rusttijden in acht nemend, zijn bus geparkeerd langs de autosnelweg. Hij geeft ons een halfuurtje. Als een sprinkhanenplaag zwermen onze leerlingen door het snelwegrestaurantcomplexje. Er. Is. Een. McDonalds. Aaargh! Ik denk aan de helse mensenzeeën van Jeroen Bosch.



Scène tien

22.30 uur - Bargeplein, Brugge

Ik wandel met collega Sietske Meulebrouck richting station. Mijn draagtas hangt over mijn schouder. Ze zit vol herinneringen. Het stof is gaan liggen. De allerlaatste leerlingen zijn veilig opgepikt en huiswaarts gekeerd.

Één iets blijft knagen. Patrick. Hij had ons veilig thuis gebracht en ik had nog geprobeerd iets te forceren met een finaal applaus, maar het had allemaal weinig zin gehad. Ik hielp de bus opruimen en ging weg, een illusie armer.

Scène elf

drie weken later, 7.55 uur - station Brugge

Een maandagochtend, begin juni. Het verkeerslicht wordt groen. Ik zet de voeten op de trappers en fiets naar de overzijde, wanneer plots een scheepshoorn in mijn linkeroor loeit. Ik kijk naar links en zie achter de voorruit van een autobus een grijnzende chauffeur zwaaien en een duim opsteken. Patrick! Leerles: altijd beleefd zijn tegen de buschauffeur. En geef het wat tijd.

Ik heb een steen verlegd.

Bert Selter



BILBAO



Op taaluitwisseling gaan naar Bilbao, dat lijkt voor velen een droom. Bij ons op SJH werd deze droom voor enkele leerlingen werkelijkheid. Een enthousiaste groep van 35 leerlingen en twee leerkrachten gingen in april 2023 richting Baskenland voor een week vol Engels taalplezier, leerrijke activiteiten, een onderdompeling in de Baskische cultuur en vooral onvergetelijke herinneringen.

Op zaterdagochtend 15 april 2023 omstreeks 5.30 uur 's ochtends stond de groep klaar om richting Zaventem te rijden voor hun 'once in a lifetime experience'. Na een succesvolle uitwisselingsweek in Brugge in oktober waren onze leerlingen nu helemaal klaar om een week bij hun gastgezin te logeren en Bilbao te verkennen. Het enthousiasme en de zin om te vertrekken haalden het toch op de zenuwen en de occasionele vliegangst.

Eenmaal aangekomen in Bilbao, werden de leerlingen afgeleverd bij hun gastgezin voor een familieweekend. Er werden meteen plannen gesmeed om de stad en het Baskenland te verkennen met de familie en vrienden. Zo werden ze meteen ondergedompeld in de Baskische/Spaanse cultuur. Gespreksonderwerp van de dag op de eerste schooldag? Het late tijdstip van het avondeten en de korte nachtrust van de Basken: dat was toch iets waar vele van onze leerlingen aan moesten wennen.

Op maandag was het een fijn weerzien met de andere leerlingen en leerkrachten op Lauaxeta Ikastola, de plek waar de Baskische leerlingen school lopen. Het was meteen een gevulde dag met kennismakingsspelletjes, activiteiten en een sportieve quiz. Voor de leerlingen was het hoogtepunt van de dag ongetwijfeld de heerlijke linzen die ze kregen als middagmaal 😊.

Op dinsdag trokken we allemaal samen naar het zonovergoten Donostia San Sebastián. Door middel van een stadsspel en foto-toektocht verkenden de leerlingen de prachtige stad en het strand. De leerlingen waren terecht onder de indruk van deze plek en de zeebries deed ons meer dan deugd.

Onder een stralende zon en een temperatuur van maar liefst 28°C trokken we op woensdag onze beste stapschoenen aan voor een wandeltocht langs de Baskische kust. De banden werden bergop nog meer gesmeed en de leerlingen leerden naast de Baskische leerlingen ook de Brugse leerlingen beter kennen. Fotoshoots met een eindeloos zeezicht en een bergachtige kustlijn konden uiteraard niet ontbreken. Terwijl we wachtten op de lunch, gingen enkele leerlingen pootjebaden aan het strand van Gorliz. Daarna schuilden we even voor de brandende zon in het park en genoten we van een barbecue met ondermeer chorizo.

Op donderdag hadden de leerlingen op de school een workshop rond stereotypen; ze maakten een quiz en presentatie en stelden dit voor aan de hele groep. Hierna waren we meer dan klaar om eindelijk het stadscentrum van Bilbao samen te ontdekken. Na een picknick in het park, waar een broodje met *tortilla de patatas* niet kon ontbreken, gingen we richting het Guggenheim museum. Daar



konden onze leerlingen in groepjes genieten van een prachtig staaltje kunst en architectuur.

Helaas brak, na enkele goedgevulde dagen, ook de laatste dag al snel aan. We sloten onze uitwisseling op vrijdag 21 april af met een brunch en slotmoment op de school. Na een afscheid met veel tranen en knuffels, stapten we de bus op richting luchthaven en richting Brugge. De koffers van de leerlingen waren gevuld met Baskische specialiteiten, souvenirs en vooral herinneringen en ervaringen die niemand hen ooit nog kan afnemen.

Als leerkracht kan ik zeggen dat ik zelf enorm heb genoten van de uitwisselingsweek. Mijn persoonlijke hoogtepunt was om de leerlingen zo gelukkig te zien. We hadden de eer en het genoegen om een groep te begeleiden die bestond uit leerlingen die één voor één fantastische individuen zijn. Ze waren beleefd, punctueel, dankbaar en vooral ongelooflijk vriendelijk. Bedankt dus aan elke leerling om deel uit te maken van een fantastische ervaring en ook om het voor ons, als leerkrachten, zo aangenaam te maken. Bedankt ook aan Mr. Vintevogel om samen met mij de uitwisseling te organiseren en te begeleiden. Het was een plezier om samen te werken.

Eline Anseeuw

Om af te sluiten heb ik nog een paar getuigenissen van deelnemende leerlingen:

Mijn ervaring tijdens mijn uitwisseling naar Bilbao was absoluut geweldig. Het was een onvergetelijke tijd vol avontuur, nieuwe vriendschappen en culturele ontdekkingen.

Ten eerste was ik onder de indruk van de schoonheid van Bilbao. De stad heeft een unieke mix van moderne architectuur en historische charme. Het Guggenheim Museum was een absolute must-see, met zijn indrukwekkende en innovatieve ontwerp.

Wat betreft de mensen, de lokale bevolking van Bilbao was zeer vriendelijk en gastvrij. Mijn gastgezin was fantastisch en ik voelde me meteen thuis bij hen. Het was geweldig om deel uit te maken van een Spaans gezin en hun dagelijkse leven te ervaren.

Op school had ik de mogelijkheid om nieuwe vrienden te maken, zowel internationale studenten als lokale studenten. We deelden onze ervaringen, leerden van elkaar en genoten van de uitstapjes en activiteiten die de school organiseerde. Kortom, mijn uitwisseling naar Bilbao was een onvergetelijke ervaring. Ik heb mijn horizon verbreed, nieuwe vriendschappen gesloten en een diepere waardering ontwikkeld voor de Spaanse cultuur en levensstijl. Ik koester de herinneringen die ik heb gemaakt en ik ben dankbaar voor de kans om deel uit te maken van zo'n geweldig project.

Lies Dedeurwaerder (5C)

Het was zeer leuk om hen rond Brugge te leiden en in Bilbao zelf geleid te worden. Ik zou het aan iedereen aanraden. Zeker een ervaring die ik nooit zal vergeten.

Bora Vergote (4D)

De uitwisseling naar Bilbao was voor mij een zeer leerrijke ervaring. Het gaf mij de kans om de cultuur en de mensen daar beter te leren kennen. De communicatie met mijn vriendelijk gastgezin verliep erg vlot. We spraken een week lang Engels. Ik leerde ook een aantal Spaanse woorden. Als je er de kans voor krijgt, raad ik het aan om aan de uitwisseling deel te nemen.

Isaure Deudon (5B)



NILS VANTORRE WAS EEN VAN DE PIONNEN OP HET EUROPESE JEUGDKAMPIOENSCHAP SCHAKEN 2022



Schaken is populair. Als op vrijdagmiddag Friday Chess georganiseerd wordt, barst C O1 uit zijn voegen en tijdens pauzes halen leerlingen hun chromebook boven om een potje te schaken. En dat je met deze sport zelfs in het buitenland geraakt, bewees Nils Vantorre, die van 6 tot 14 november 2022 deelnam aan het Europese Jeugdkampioenschap Schaken, dat plaatsvond in Antalya (Turkije).



Proficiat met je deelname, Nils, hoe heb je dat bereikt?

Je bent gekwalificeerd voor het EK door eerste of tweede op het nationale kampioenschap van jouw leeftijds-categorie te worden. Ik ben in België nipt tweede geworden en mocht dus naar Antalya. Er waren duizend deelnemers. Mijn tegenstanders kwamen

onder andere uit Rusland, Turkije, Engeland, Polen en Montenegro. Ik ben op een teleurstellende zestigste plaats geëindigd. Maar ik onthoud vooral dat het een mooie ervaring was.

Hoe ben je met schaken begonnen?

Op mijn zesde heb ik van mijn papa de regels geleerd. Toen was het schaken voor mij niet meer dan een gezelschapsspelletje. Maar dat veranderde toen ik in het derde leerjaar zat. We kregen op school schaaklessen van een gepassioneerde schaker en het gevolg was dat er daarna in mijn klas veel geschaakt werd. Ik bleek redelijk goed te zijn, maar niet de beste van mijn klas en zo is mijn motivatie gegroeid. Ik werd lid van een club en maakte snel progressie. Zo behaalde ik mijn doel om de beste van de klas te worden!

Heb je al wedstrijden gewonnen?

Vier jaar geleden - toen was ik tien - heb ik drie jeugdtornooien op een rij gewonnen. Omdat de top van België toen deelnam, betekenden die eerste plaatsen mijn doorbraak in het nationale schaken. Maar de belangrijkste overwinning behaalde ik bij het Belgische kampioenschap -12.

Hoe zou je schaken omschrijven? Vind je het een sport of niet?

Het is een spel waar een heel specifiek brein voor nodig is. Een van

de belangrijkste skills bij schaken is ver in de toekomst kunnen denken en kunnen voorzien wat je tegenstander zal doen. Een goed geheugen is ook altijd handig. Over de tweede vraag heb ik al heel wat discussies gevoerd. Wat lichamelijke vermoeidheid betreft, is het geen sport, maar mentaal is schaken verschrikkelijk vermoeiend: vaak worden op een toernooi twee partijen van 4 uur gespeeld. Dat is al vermoeiend op zich, maar wie de eerste partij verliest, moet zichzelf weer opladen voor de volgende wedstrijd en dat is heel lastig.

Is schaken jouw enige vrijetijdsbesteding of heb je nog andere hobby's?

Mijn andere grote passie was basketten, maar op een gegeven ogenblik heb ik een keuze moeten maken. De basketbalploeg waarbij ik speelde, bestond uit veel topsporters en was één van de beste van België. Er werd vier maal per week getraind en je moest telkens aanwezig zijn. Het werd mij allemaal iets te serieus en de combinatie met het schaken lukte niet meer. Daarom ben ik met het competitieve basketten gestopt, maar ik speel wel nog regelmatig. Daarnaast ga ik ook graag fietsen, met de koersfiets of de mountainbike.

Wat betekent schaken voor jou?

Schaken is in de eerste plaats een passie, maar het belangrijkste is dat ik altijd uitgedaagd word: je kan altijd beter worden, er is geen limiet!

Wat een schitterend motto om het interview mee af te sluiten, Nils! We kijken vol verwachting naar wat de toekomst jou nog zal brengen in binnen- en buitenland. Maar vooral wensen we je nog heel veel schaakplezier!

Sabine Deprez

SPORTIEVE LEERLINGEN IN DE KIJKER



Marie Cathenis (2F): “Nog meer show durven geven”



Marie Cathenis (14) uit Sint-Michiels heeft zich in het artistiek zwemmen tot Belgisch kampioene bij de U15 gekroond. Voor de leerlinge Latijn was het niet haar eerste driekleur. In 2021 veroverde ze de Belgische titel al eens bij de laatstejaarsminiemen.

Marie sloot zich in het eerste leerjaar aan bij de Koninklijke Brugse Zwemkring. “De liefde voor mijn sport zat nochtans niet in mijn familie, maar ooit zag ik tijdens een reis op tv dat artistiek zwemmen bestond. We hebben wat rondgezocht en zagen dat dit in Brugge kon worden beoefend. Waarom niet gewoon zwemmen? Ik zit al van jongs af heel graag in het water, maar zomaar baantjes trekken vond ik maar saai. Als artistiek zwemmer heb je vooral heel veel geduld nodig. Ja, tot het lukt. Niet opgeven is de boodschap.” Inmiddels traint Marie vijf keer per week. “Goed voor tien uur in totaal en soms zelfs elf uur”, geeft ze aan. “Maar eigenlijk valt dat goed mee. Er zijn andere groepen die tot 24 uur per week trainen. Onze tegenstanders trainen veel meer, maar we halen wel hetzelfde niveau.” Marie zal het woord tijdens ons interview enkele keren herhalen: we. Artistiek zwemmen is niet alleen een individuele sport, ook het collectief is belangrijk. “In competitie kan je individueel, per twee en in team aantreden. Het duet vind ik het leukste. Dat doe ik samen met Stien Vanderriest, die ook in de Jozefienen school loopt (*in 3E, red.*). Mijn Belgische titel veroverde ik solo, maar alleen is ook maar alleen. Als team winnen is ook een leuke ervaring, maar niet evident. Mijn hoogtes zijn mijn grootste kwaliteit. Mijn voornaamste werkpunt? Meer show durven geven. Vooral solo is dat een heel belangrijk onderdeel.”

Artistiek zwemmen is een olympische discipline, maar daar ligt Marie naar eigen zeggen niet van wakker. “In België is er eigenlijk niemand die onze sport op professioneel niveau beoefent. Dat is overigens ook mijn droom niet. Voor mij is dit echt een hobby, maar dan wel een hobby die zowat al mijn vrije tijd in beslag neemt. In november komt de 25ste editie van de jaarlijkse show van mijn

club eraan. Bijna elke avond trainen we: maandag, woensdag, donderdag, vrijdag en zaterdag. Voorlopig is de combinatie met school vlot haalbaar, maar ik besef dat dit in het vijfde en zesde middelbaar niet meer zo evident zal zijn. We zien wel. Misschien zal ik tegen dan wat minder trainen.”

Ruth Bukasu Ntunu (4D): “De 800 meter is mijn sterkste nummer”

Ruth Bukasu Ntunu (16) uit Sint-Pieters trad in de voetsporen van haar oudere zus en broer en loopt inmiddels vier jaar school in de Jozefienen. Het was ook dankzij hen dat Ruth - haar papa is van Congo afkomstig, haar mama groeide



op in Waregem - de liefde voor de atletieksport ontdekte. ‘Zij namen in het lager deel aan de schoolcrossen, dus wilde ik dat ook’, vertelt Ruth. ‘Ik zat in het tweede, terwijl je pas vanaf het derde leerjaar mocht deelnemen. De turnleerkracht liet het toch toe. Ik eindigde, tussen allemaal oudere meisjes, meteen in de top vijf. Het jaar erna liep ik wel tussen mijn leeftijdsgenotes en won ik alle crossen. Toen dacht ik: ik wil met atletiek beginnen.’

Ruth, die op onze school de richting natuurwetenschappen volgt, sloot zich aan bij Olympic Brugge. Daar wordt ze onder meer getraind door Laurent Bucquoye, de papa van klasgenoot Baptiste. In augustus begint ze aan haar zevende jaar in competitie. “De 800 meter is mijn beste nummer”, vertelt Ruth overtuigend. “Al weet ik niet goed waarom. De 1.500 meter liep ik nog maar één keer. Door knieproblemen, een gevolg van mijn groeispurt, was ik vorig jaar lange tijd op de sukkel, maar nu vlot het opnieuw goed. Onlangs verbeterde ik twee keer mijn persoonlijk record op de 800 meter.”

Ruths nieuw pr bedraagt nu 2'18"26. “Of ik veel talent heb, durf ik niet te zeggen. Ik vind het moeilijk om zoiets over jezelf te vertellen, maar sowieso heb ik wel het gevoel dat een nieuwe verbetering van die tijd mogelijk is. Pas sinds oktober vorig jaar ben ik opnieuw deftig aan het trainen. En ik doe het gewoon graag. Het is leuk dat ik naast de vele tijd op school zo'n leuke hobby heb. Als ik kan gaan sporten, denk ik even niet aan het studiewerk.”



AVONTURENWEEKEND VOL VERRASSINGEN, VRIENDSCHAPPEN, UITDAGINGEN EN PLEZIER!

Het was een weekend vol opwinding en avontuur voor de eerste graad van onze school. De leerlingen hadden geen idee waar de bestemming van hun reis lag, maar bij aankomst werden ze begroet door een locatie die hun stoutste verwachtingen overtrof.

De dag begon met een adrenalinekick toen de leerlingen zich op de bananenboot waagden. Luid gelach en opspattend water vulden de lucht terwijl ze zich vastklampten aan de wiebelende boot. Bij anderen werd hun moed op de proef gesteld op het hoogteparcours. Klimmen, klauteren en balanceren op hoge platforms zorgden voor een ware uitdaging, maar de leerlingen toonden hun doorzettingsvermogen en overwonnen hun hoogtevrees. Mevrouw Gregorius was nog de grootste angstaas, terwijl de heer Broucke zich uit-leefde alsof het z'n tweede natuur was. Het avontuur ging verder met verschillende waterparcours die hen over en langs smalle balken, touwbruggen en waterobstakels leidden.

's Avonds werd de sfeer nog meer opgevoerd met een spannende quiz. De leerlingen testten hun kennis en streden in teams om de felbegeerde overwinning. Het was een geweldige gelegenheid om

hun denkvermogen en samenwerkingsvaardigheden te tonen. Het was een knappe prestatie van alle groepen.

Op de tweede avond was het tijd om te feesten. Dankzij de heer Vercoillie klonken er opzwepende beats terwijl de leerlingen dansten en lachten op de tonen van hun favoriete nummers. De dansvloer was gevuld met positieve vibes. Het was een ontspannend moment waar nieuwe vriendschappen werden gesmeed en bestaande banden werden versterkt.

Het avonturenweekend was een succes op alle fronten. De leerlingen werden uitgedaagd, maar ook aangemoedigd om hun grenzen te verleggen. Ze genoten van de prachtige locatie, de heerlijke maaltijden en de diverse activiteiten die hen werden aangeboden. Moe en versleten namen ze afscheid. Ze hadden niet alleen nieuwe ervaringen opgedaan, maar ook nieuwe vaardigheden geleerd en waardevolle vriendschappen gesloten. Het weekend zal ongetwijfeld een schitterende herinnering blijven.

Nienke Deloof

EEN GEVULD SPORTJAAR



Een absoluut hoogtepunt voor de sportievelingen in de eerste graad is ongetwijfeld het avonturenweekend. Zoals ieder jaar is de locatie voor de leerlingen een groot geheim. Na een uurtje drummen op de trein werd de bestemming duidelijk: Waregem. Een schitterend weekend waarin alle leerlingen het beste van zichzelf gaven op de banana-ride, het Robinson parcours, het hoogteparcours, het aquapark, en zoveel meer. Een fuif waarbij de verschillende danspasjes werden geshowd mocht uiteraard ook niet ontbreken. Een weekend om nooit te vergeten.

Naast het avonturenweekend zijn er nog enorm veel leerlingen die afgelopen schooljaar niet stil hebben gezeten. Zo werd Marie Cathenis (2F) Belgisch kampioen artistiek zwemmen, werd Hanne Le Comte (2E) provinciaal kampioen scholenveldloop, deden er heel

wat leerlingen mee aan de survivalrun, gaf er een delegatie leerlingen en leerkrachten het beste van zichzelf tijdens Dwars door Brugge, deden enkele leerlingen mee aan de scholentriathlon en behaalde Liesa Segers (5B) daarbij zelfs een gouden medaille, hebben we zeer veel danstalent dat deelneemt aan (inter-)nationale wedstrijden, wordt er heel wat extra gesport tijdens keuzevak sport, zien we dagelijks enkele nieuwe Michael Jordans op de speelplaats, zijn de leerkrachten bij het schrijven van dit artikel nog steeds ongeslagen in de voetbalscup en zoveel meer.

Eindelijk weer een volledig schooljaar waarin er volop aan beweging kon worden gedaan, samen met elkaar, zonder restricties.

Stijn Bossuyt

SJH SCHRIJFT

MEE MET DE TIJD? HET NOORDZANDNIEUWS EVOLUEERT!



Beste lezer, wat u momenteel in handen houdt als een vanzelfsprekendheid - immers: een nieuwe examenperiode, een nieuw nummer van het Noordzandnieuws - is dat eigenlijk niet. Het is te zeggen: het was nooit een evidentie, omdat het bijeen schrijven van het vele materiaal dat deze bladzijden vult heel wat tijd vraagt van de redactieleden, die in de eerste plaats allemaal leerkrachten blijven, wier tijd hoofdzakelijk naar hun kerntaak gaat, met name onderwijs verschaffen. Doch, we deden en doen het steeds met plezier. Alleen: die dekselse tijd ...

We werden er ons de voorbije jaren echter ook meer en meer van bewust dat het Noordzandnieuws ook voor ons doelpubliek niet altijd een evidentie meer is. Ook lezen kost immers tijd. En hoewel we beseffen dat er zich onder jullie heel wat trouwe lezers bevinden, voelde de redactie toch dat er wat sleet op de oude formule kwam, die misschien wat haaks op onze snelle tijdsgeest staat.

We willen het papieren schooltijdschrift helemaal niet afvoeren - we willen een ouderwetse leescultuur zeker blijven promoten en zullen jaarlijks nog één papieren editie in juni uitbrengen - maar we willen in het komende schooljaar ook een tweede, digitale piste gaan bewandelen, waarin het tempo wat hoger ligt. Sneller, omdat we via onze digitale editie wat sneller kunnen inspelen op wat er op school gebeurt; sneller ook voor de lezer, want de digitale editie zal korter

en frisser zijn, vijf tot tien minuutjes leestijd vergen en op eender welk scherm van je voorkeur te lezen zijn.

Om kort te gaan: ongeveer tweemaandelijks ontvang je een nummer van het nieuwe Noordzandnieuws, dat telkens focust op één thema, vier paginatjes beslaat en naast een klassiek artikel ook telkens een alternatieve vorm van verslaggeving door een leerling zal bevatten. Een mooie kans om ook onze leerlingen een forum en een publiek te bieden. Een eerste proefnummer, met als thema het voorbije totaalspektakel, werd op 1 juni de wereld in gestuurd en de eerste reacties stemmen ons alvast hoopvol. We geven dit project alvast volgend jaar een kans en evalueren wanneer de tijd rijp is.

Op deze bladzijden, wees gerust, zien we elkaar dus zeker terug over een jaar, in die mooie junimaand, wanneer de vakantie ongeduldig aan ons aller opritten staat te springen om te vertrekken. Misschien mogen we wel mee op reis?

In tussentijd zult u het met een digitale versie moeten doen. Want ook op die andere manier gaan we mee: mee met de immer sneller schrijdende tijd!

Bert Selter



60 JAAR SINT-JOZEF HUMANIORA

NOTEER ALVAST VRIJDAG 22 SEPTEMBER 2023 OUD-LEERLINGENAVOND - INFO VOLGT

COLUMN: THE TERMINATOR



Ik breng best wel wat uren in mijn auto door. Waar de dagelijkse rit van en naar het werk vroeger niet meer tijd in beslag nam dan strikt noodzakelijk was voor een verplaatsing van een kleine 40km, is die de laatste jaren vaak een calvarietocht. Ik hoef niemand uit te leggen hoe dit komt. Een contemplatieve bezigheid kan je autorijden bijgevolg al lang niet meer noemen. God zij geloofd voor rijkhulpsystemen zoals daar zijn: adaptieve cruise control en soms ook voor de radio: een goede song verzacht de zeden altijd. Helaas moet je er al te vaak overactieve presentatoren bijnemen die denken je te moeten verblijden met de stomste stunts en een resem kleuterinterviews. Heel af en toe wordt de geest nog eens prettig geprikkeld met informatie die het beleefdheidspraatje bij de bakker overstijgt. Enter Lieven Scheire die op dinsdagmorgen gekke onderzoeken of curieuze technologische innovaties onder de aandacht brengt of een antwoord geeft op des mensen meest prangende vragen. Zo maakte ik op 25 april laatstleden kennis met Auto-GPT, het slimmere broertje van Chat-GPT. Waar de laatste nog steeds input van de mens nodig heeft om bepaalde taken uit te voeren, doet de eerste dit quasi autonoom. Wil je je sweet sixteen organiseren of je volgende roadtrip door Amerika, vluchten, motel en huurauto inclusief? Vermoei je vooral niet, maar laat Auto-GPT je zaakjes opknappen. Je mag alleen niet vergeten hem toegang te verlenen tot je persoonlijke gegevens (mailbestanden, adressenlijsten, bankkaarten ...). Is dit gebeurd, dan wordt hij je hoogsteigen assistent. Programmeervaardigheden die de tool voor jou praktisch maken, zijn voorlopig ook nog een must, aangezien Auto-GPT nog in de experimentele fase zit.

(Amerikaanse) werkgevers wrijven zich nu al in de handen: hoeveel werknemers kunnen ze hierdoor wel niet uitsparen? Het werkvolk kan zich dan weer vermeien in plotse zeeën van vrije tijd, wanneer AI heel wat (intellectuele) taken overneemt. Iedereen gelukkig! Toch be kroop me een onaangenaam gevoel tijdens Scheires praatje en kon ik zijn enthousiasme nauwelijks delen. Ben ik dan anti-voortgang? Zo'n dinosaurus, opgegroeid met pen en papier, vaste telefoonlijn en simpel zakrekenmachientje, die sociale media schuwt wegens voor weinig goed. In de jaren 70 volgde ik als kind nochtans gretig de avonturen van Captain Kirk (William Shatner) en Mister Spock (Leonard Nimoy) die onvervaard gingen waarheen niemand ooit was geweest. Al die blitse technologie die je zelfs in staat stelde om met warpsnelheid door de ruimte te suizen of door Scotty te worden 'opgebeamd' bood in mijn kinderogen interessante perspectieven.

Maar toen zag ik in 1984 (ik was toen al ruim tot de jaren des onderscheids gekomen) James Camerons *The Terminator*, waarin een kwaadaardige cyborg terugreist in de tijd om de arme Sarah Connor te vermoorden zodat zij niet het leven kan schenken aan John, die in de toekomst de leider van de menselijke opstandelingen tegen Skynet zal worden. Skynet is een geavanceerde supercomputer, ontwikkeld door Cyberdyne Systems in opdracht van de Amerikaanse defensie. Die kan machines aansturen om de soldaten op het slagveld te vervangen. Het systeem wordt echter zelfbewust en richt zich tegen de mens, omdat het de heerschappij over de aarde wil. Dit had niets meer te maken met nieuwe werelden ontdekken of vooruitgangsoptimisme. De technologie zorgde voor een apocalyptische wereld, waarin de mens door de machine als te verdelgen ongedierte werd beschouwd. De film kende in 1991 een vervolg met *Judgment Day*, waarin niet alleen de gedefinieerde armspieren van hoofdrolspeelster Linda Hamilton en de 'I'll be back' van Arnold Schwarzenegger indruk maakten. De film plantte een 'voorzichtigheidszaadje' in mij m.b.t. technologie en technologische voortgang. Oké, het was slechts film en dan nog één in het actiegenre, maar de sfeer was zo beklemmend. En toonden literaire klassiekers als o.a. *1984* van Orwell of het nog eerder verschenen *Brave new world* van Huxley niet duidelijk aan dat fictie soms pijnlijk precies de werkelijkheid kan vatten of zelfs de toekomst voorspellen?

Om maar te zeggen: ik ben er niet gerust op, op die hele AI-affaire. En ik ben niet alleen. AI-experts van over de hele wereld ondertekenden onlangs een open brief die werd gepubliceerd door het Future of Life Institute, waarin zij waarschuwen voor de gevaren van artificiële intelligentie en pleiten voor een strikte(re) controle ervan. Krachtige AI-systemen zouden volgens hen slechts mogen worden ontwikkeld als 'we er vertrouwen in hebben dat hun effecten positief zijn en hun risico's beheersbaar'. Eén van de ondertekenaars, Elon Musk, CEO van SpaceX en Tesla, noemde AI in een MIT-presentatie in 2014 al 'het dagvaarden van de duivel', 'mogelijks gevaarlijker dan kernwapens' en 'de grootste existentiële dreiging', alhoewel hij zelf ook in de technologie investeert.

Wat ons het leven vergemakkelijkt, daartegen zeg je toch geen 'neen'? Wie wil terug naar het wasbord (ik heb het hier voor alle duidelijkheid niet over strakke buikspieren) of de petroleumlamp? Elke menselijke uitvinding bracht ons voorlopig vooral voortgang,

maar in het geval van AI zou dit wel eens anders kunnen uitdraaien. Tot nu behield de mens altijd de controle over zijn schepping. Hoe ingenieus een machine ook mocht wezen, zonder menselijke tussenkomst vermocht die niets. De mens was altijd slimmer. Je kan lacherig doen over de dalende onderwijskwaliteit en bepaalde evoluties sussend afdoen als zijnde logisch en onvermijdelijk, maar vooral niets om je zorgen over te maken, maar het is een feit dat de menselijke geest onmogelijk even snel gigantische hoeveelheden (complexe) data kan verwerken als de AI-systemen van tegenwoordig. En die systemen onthouden bovendien alles, waardoor ze ook waanzinnig snel bijleren. Had een leerling nog niet zo lang geleden een opdracht voor Duits en liet die een vertaalmachine los op zijn, in het Nederlands voorbereide, tekst, dan viel hij meteen door de mand: zo slecht was die! Nu wordt diezelfde leerling nog altijd ontmaskerd, maar dan omdat zijn Duitse tekst zo goed geworden is. Met Chat-GPT hoeft hij die tekst trouwens niet eens meer zelf te schrijven. Auto-GPT zet de tekst met de correcte lay-out zelfs op de juiste datum voor hem in de uploadzone op Smartschool, zodat

onze leerling zich ondertussen met nuttigere zaken kan bezighouden, een TikTok-filmpje maken bijvoorbeeld.

De mens zet zichzelf buitenspel, deels uit gemakzucht: Artificiële intelligentie verlicht het (journalistieke) werk (of neemt het over?), maakt nieuwe kunst of dient louche figuren met snode plannen. Waarom niet de geschiedenis herschrijven of gebeurtenissen aan jouw wereldbeeld of doelstellingen aanpassen? Nepbeelden en -berichten overspoelen nu al (sociale) media. Wie zal uiteindelijk nog weten wat echt en wat fake is? AI zeker niet de mens die liever lui dan moe is, ook als het op kennisverwerving of bronnenonderzoek aankomt. Mijn grootvader zaliger, een groot liefhebber van spreekwoorden met hun door vele generaties overgeleverde weten, placht te zeggen dat 'luiheid het oorkussen van de duivel is'. Hij zou zomaar eens gelijk kunnen hebben. En voeg er gerust nog aan toe: hoogmoed komt voor de val.

Inge Callens

GHEYSEN PRINTING

PRINT & DRUK OP MAAT

www.gheysenprinting.be

Schooldreef 50 | 8020 Oostkamp



GRAFISCH
ONTWERP MET
ATTITUDE

SASKIA AERS - GRAFISCH VORMGEVER

ARTI#TUDE | 0495 47 05 58
ARTITUDE@TELENET.BE | WWW.ARTI-TUDE.BE

SJH VARIEERT

BESTE



“Arare, non orare” las ik vorige zomer op de beschaduwde deurpost van een Italiaans palazzo, dat vlak naast een kerk stond. **“Ploegen in plaats van bidden!”** Een oproep om zelf noest voort te doen en niet te rekenen op hulp van Hogerhand. De bewoners van dit pand hadden best gevoel voor humor.

Wie deze zomer door Europa reist, zal ongetwijfeld, net als ik, met regelmaat en aan den lijve ondervinden hoeveel zichtbare en soms zelfs tastbare sporen Latijn heeft nagelaten in het Europese landschap: opschriften en inscripties op beelden en gebouwen, gekrast en gebeiteld, voluit en verkort, bijbels en ketters, rijmend of raadselend!

Hoe vervelend is het evenwel niet om op zulk moment de loden last te moeten voelen van je familieleden die je vragen **“Awel? Jij volgt toch Latijn? Wat staat er daar?”** en te moeten toegeven dat je het ook niet weet. Want dat dat toch allemaal zo gemakkelijk niet is als zij wel denken.

Geen nood! Zweet en zucht niet langer! De vakgroep Klassieke Talen biedt je een **gratis oplossing** met de **Actie Zomerlatijn!** Kom je ergens onderweg een flard Latijn tegen en wil je weten wat er staat? **Neem gauw een foto en stuur die door naar het Smart-school-account van Bert Selter of mail naar bert.selter@sintjosefhumaniora.be.** Voor het gemak vermeld je misschien best waar je het Latijn ergens ontmoette en dan doet die brave man zijn best om alles voor jou te ontcijferen.



Omdat een vakantie zonder Latijn geen vakantie is!

Fijne zomer gewenst.

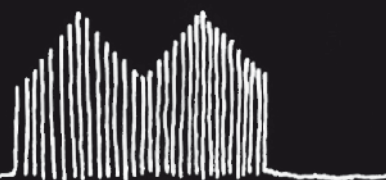
Bert Selter

PS Het aanbod geldt vanzelfsprekend ook voor wie nooit Latijn volgde of voor wie er al lang mee gestopt is.

“A mind is like a parachute, it only works when open...”

Salensarchitecten

kolenkaai 68, 8000 brugge | T +32 (0) 50 444 000 F +32 (0) 50 444 001 | www.salensarchitecten.be | info@salensarchitecten.be



Je suis tombée.

ELINE ET ANNELIN ENTRENT À L'ÉCOLE...



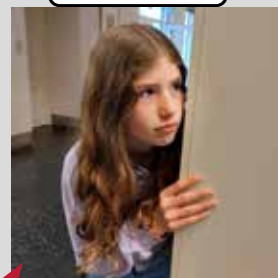
Jenna arrive à l'école.



on sonne



Ooh Eline est là. Je vais pousser Eline dans l'escalier.



Eline tombe!



L'ambulance arrive.



In de differentiatieles Frans in het eerste jaar ontwierpen de leerlingen een stripverhaal. "Je suis tombée" is van de hand van Eline Verroens, Annelin Cosyns en Jenna Focroul. "Un jour à l'école" is gemaakt door Lauren Acke, Wolf Pauwels en Malika Hungenaert.

UNE JOURNÉE À L'ÉCOLE

WOLF PART À L'ÉCOLE



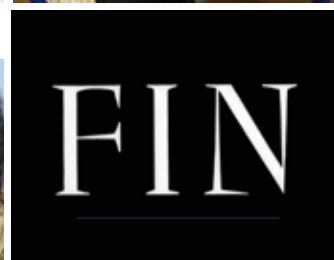
WOLF EST ARRIVÉ À L'ÉCOLE



WOLF ÉTERNUE DANS L'ARMOIRE



MALIKA OUVRE L'ARMOIRE! MALDIEMANT!



Lauren
Wolf
Malika

SJH DEELT

IN MEMORIAM

ELISA DE ARRIBA Y ESCOLÁ



Op 7 januari 2023 kregen we het verschrikkelijke nieuws dat onze lieve, jonge collega Elisa de Arriba y Escolá de strijd tegen haar ziekte verloren had. De hele school werd ondergedompeld in een diep verdriet.

Al die jaren was collega Fien Aelter, leerkracht wiskunde, haar beste vriendin. Met deze brief nam ze afscheid van haar hartsvriendin.

Lieve Elisa

Ik nam afscheid van je, maar eigenlijk ook niet. Sinds 7 januari heb ik heel veel aan jou gedacht. Heel veel leuke en mooie herinneringen kwamen naar boven.

We leerden elkaar kennen in Spes Nostra Zedelgem. Daar kenden we beiden niemand van onze klas en vonden elkaar snel. Wat ben ik blij, dat ik één van die nieuwe mensen mocht zijn, waarmee jij vriendschap sloot. Hoewel we tegenpolen leken, vonden we elkaar in onze gelijkenissen. We veranderden samen van school naar SJH, waar we veel meemaakten: je eerste grote liefde en het bijbehorende liefdesverdriet, samen uitgaan, uren en uren telefoneren met elkaar, sleepovers, samen tennissen en tornooien winnen ...

Daarna gingen we samen studeren in Leuven, waarna we samen konden beginnen werken in SJH. Door daarna te gaan co-housen leerden we elkaar door en door kennen. Daar heb ik superfijne herinneringen aan. Denk maar aan onze gezellige TV-avondjes met porto, het samen koken, lekkere dame blanches eten, samen sporten, uren en uren

babbelen ... Zelf het verbeteren van SB's en examens werd gezellig door het luisteren en meezingen met de radio. Je kon me steeds verbazen met één van je uitspraken en bent uitgroeid tot één van de sterkste madammen die ik ken. Ik kijk nog steeds naar je op!

De laatste jaren maakten we ook heel wat mooie reizen samen, met lekkere etentjes, zware wandeltochten, gezellige bezoeken aan stadjes ... Ik ben zo blij dat we die nog samen hebben kunnen doen. Hoewel je al ziek was, hebben we toch nog genoten van alle kleine en grote momenten in ons leven. En grote momenten die waren er zeker ... Je trouw met Matthijs, de geboorte van Helena ...

Ik zal je blijven missen, Elisa. Het zal heel raar zijn om nieuwjaar zonder jou te vieren, geen mooie brieven meer te krijgen en je er niet bij te hebben op alle mooie momenten die er nog zitten aan te komen.

Fien

We zullen Elisa nooit vergeten en zijn dankbaar voor de vele mooie herinneringen. Ze blijft altijd in ons hart.

De toekomst van Sint-Jozef Humaniora is alweer een klein beetje zekerder geworden, nu drie collega's op rij elk een flinke, gezonde baby mochten verwelkomen. Een eerste klasverbindende activiteit werd reeds georganiseerd, het resultaat waarvan u hieronder mag aanschouwen. Van links naar rechts op deze eerste klasfoto: Lena (dochter van mevrouw Anckaert), Jérôme (zoon van mevrouw Hautekiet) en Maud (dochter van mevrouw Rommel).



Geboorten

Jérôme Maelfait, °20 december 2022, zoon van Sofie Hautekiet (leerkracht) en Jens Maelfait

Ilou Van Laere, °4 januari 2023, dochter van Evelien Hindryckx (ondersteunend personeel) en Alexander Van Laere, kleindochter van Sabine Hindryckx (ondersteunend personeel)

Maud De Sloovere, °7 januari 2023, dochter van Lot Rommel (leerkracht) en Jannick De Sloovere

Juta Acken, °23 januari 2023, dochter van Kjell Acken (ondersteunend personeel) en Lies Eggermont

Lena Lantsoght, °1 februari 2023, dochter van Sanne Anckaert (leerkracht) en Tom Lantsoght

Elliot Merlevede, °13 maart 2023, kleinzoon van Karla Daras (leerkracht)

Helena Jonckheere, °4 mei 2023, dochter van Sofie Vandenabeele (leerkracht) en Steven Jonckheere

Lio Santy, dochter van Thibault Santy (oud-leerling) en Eva Gielens, kleindochter van Ann Herregodts (oud-collega)

Overlijdens

Jean-Marie Lecomte, °31 juli 1945, +18 december 2022, vader van Stefaan Lecomte (adjunct-directeur), grootvader van Simon Lecomte (1A)

Gilbert Kerkaert, °22 december 1950, +18 december 2022, grootvader van Milo Kerkaert (1G)

Irène Van Nieuwenhuyse, °13 juni 1932, +19 december 2022, grootmoeder van Bart Broucke (leerkracht)

Frans Bostyn, °7 februari 1953, +29 december 2022, grootvader van Amber (4C) en Floor Bostyn (4D)

Mariette Vanhecke, °24 november 1945, +3 januari 2023, grootmoeder van Ward Gobbin (3D)

Kornelis van Brandwijk, °31 mei 1947, +6 januari 2023, grootvader van Alex Van Daele (4A)

Elisa de Arriba y Escolà, °13 januari 1992, +7 januari 2023, leerkracht

Maurice Demuyt, °13 oktober 1932, +15 januari 2023, overgrootvader van Ferre (2A) en Noor (4E) De Groote

Gustaaf Mertens, °10 maart 1938, +21 januari 2023, overgrootvader van Rhune Maes (3F)

Dirk Lambert, °13 maart 1944, +20 januari 2023, grootvader van Kyona Stokkaer (5D)

Walter Santens, °22 juli 1939, +22 januari 2023, grootvader van Ilona Santens (6B)

Luc Kerckenaere, °15 juni 1946, +1 februari 2023, grootvader van Manon Kerckenaere (2D)

Linda Mallet, °10 november 1958, +14 februari 2023, zus van Chris Mallet (oud-collega)

Ivonne Desmet, °16 november 1928, +14 februari 2023, grootmoeder van Thomas Bekaert (leerkracht)

Luc Focquaert, °9 november 1944, +15 februari 2023, grootvader van Manon Focquaert (6A)

Rita De Ceuninck, °19 april 1951, +2 maart 2023, grootmoeder van Elise (1D) en Lucas (4C) De Smet

Lieve Jacques, °27 april 1930, +10 maart 2023, schoonmoeder van Marleen Cabooter (oud-collega)

Rik Vanderriest, °1 oktober 1949, +11 maart 2023, grootvader van Stien (3E) en Daan (5A) Vanderriest

Jacques Willems, °21 februari 1927, +19 maart 2023, schoonvader van Rebekah Bilaro (ondersteunend personeel)

Jan Deserranno, °14 mei 1984, +23 maart 2023, oom van Lucca Deserranno (3D)

Jozef D'Hondt, °27 juli 1931, +24 maart 2023, vader van Lieve D'Hondt (leerkracht)

André Vantorre, °19 maart 1922, +30 april 2023, overgrootvader van Ferre Devlies (6B)

Robert Deconinck, °21 december 1932, +25 april 2023, overgrootvader van Adriaan Claeys (2A)

Maria Roose, °3 mei 1936, +12 mei 2023, moeder van Annemie Vermeulen (leerkracht)

Elza Cromheecke, °14 januari 1929, +14 mei 2023, grootmoeder van Tess Vandamme (leerkracht)

Georgette Samyn, °22 oktober 1930, +17 mei 2023, overgrootmoeder van Maybel Neyts (5A)

Luc Vandewalle, °2 augustus 1935, +18 mei 2023, grootvader van Anouk Vandewalle (1F)

Marie-Thérèse Vervust, °24 november 1925, +21 mei 2023, schoonmoeder van Chris Boerjan (oud-collega)

Roland Bisschop, °10 september 1948, +30 mei 2023, grootvader van Maïthée Quittelier (3A)

Huwelijken

Gill Loeman en Lieselot Rosseel (dochter van Marc Rosseel, onderhouder) gaven elkaar het ja-woord op 19 mei 2023

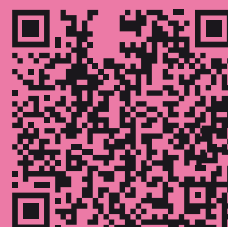
Antony Demolder en Fien Aelter (leerkracht) gaven elkaar het ja-woord op 3 juni 2023

 hogeschool
VIVES

— **INFODAG** —

1 **SEPTEMBER**
16u–20u

CAMPUSSEN IN: BRUGGE
KORTRIJK
OOSTENDE
ROESELARE
TORHOUT



vives.be/infodagen